

Vznik a uspořádání Islámského státu

Bakalářská práce

Studijní program:

B7507 Specializace v pedagogice

Studijní obory:

Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání
Humanitní studia se zaměřením na vzdělávání

Autor práce:

Andrea Vlachová

Vedoucí práce:

Mgr. Ing. Martin Brabec, Ph.D.

Katedra filosofie

Zadání bakalářské práce

Vznik a uspořádání Islámského státu

Jméno a příjmení: **Andrea Vlachová**
Osobní číslo: P17000475
Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obory: Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání
Humanitní studia se zaměřením na vzdělávání
Zadávající katedra: Katedra filosofie
Akademický rok: **2018/2019**

Zásady pro vypracování:

Tato bakalářská práce bude podrobně rozebírat vznik, vnitřní uspořádání a fungování Islámského státu jako celku. Nejprve se bude studentka podrobně zabývat různými faktory, jako jsou např. (ekonomická, sociální a politická rovina), které sehrály roli při vzniku Islámského státu. Dále se práce bude zabývat institucionální strukturou a fungováním Islámského státu jako k celku, s přihlédnutím k okolnostem, které ho formovaly. V závěrečné části studentka za pomoci komparace různých přístupů ke vzniku, struktuře a funkci Islámského státu provede zhodnocení. Důraz bude kladen především na jednotlivé koncepce různých autorů knih, ze kterých bude práce primárně čerpat, a také na jejich závěrečné porovnání. Studentka se bude v průběhu zpracování práce řídit pokyny vedoucího práce a bude pravidelně konzultovat její části.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KŘÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3.
WARRICK, Joby. Vzestup Islámského státu: pod černou vlajkou teroru. Přeložil Martin DOLEČEK. V Brně: Jota, 2016. ISBN 978-80-7462-968-6.
MCCANTS, William Faizi. Islámský stát – apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: CPress, 2016. ISBN 978-80-264-1233-5.
WEISS, Michael a Hassan HASSAN. Islámský stát: uvnitř armády teroru. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3.

Vedoucí práce: Mgr. Ing. Martin Brabec, Ph.D.
Katedra filosofie

Datum zadání práce: 30. listopadu 2018
Předpokládaný termín odevzdání: 30. dubna 2020

prof. RNDr. Jan Pícek, CSc.
děkan

L.S.

doc. PhDr. David Václavík, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

17. července 2020

Andrea Vlachová

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu své práce, za trpělivost, kterou měl, jak se mnou, tak s prací samotnou, pak také rodině, která mne podporovala při psaní takto rozsáhlé práce. Speciální poděkování patří také korektorce, která mi práci dokázala překontrolovat v neskutečně krátkém termínu.

Anotace a klíčová slova v českém jazyce

Bakalářská práce se zabývá popisem vzniku a uspořádání teroristické organizace Islámský stát. V daném tématu rozebírá vznik, vývoj, organizační strukturu organizace a následně státu.

Popisuje okolnosti, které vzniku státu předcházely a nastiňuje události, které vznik teroristické organizaci umožnily.

ISIS, Islámský stát, Vznik Islámského státu, Zarqáwí, Abú Bakr al-Bagdádí, vznik ISIS, Vývoj ISIS, občanská válka v Sýrii

Anotace a klíčová slova v anglickém jazyce

This senior thesis concerns the description and structure of the terrorist organisation Islamic State. It analyses the organisation's origin, further evolution, the structure of the organisation as well as the state. The thesis contains technical terms related to the Islamic State, which needed to be clarified.

ISIS, Islamic state, rise of islamic state, organization of islamic state, Zarqháwi, Bagdhádi

Obsah

Úvod	9
1. Okolnosti vzniku ISIS.....	11
1.1 Šiíté.....	11
1.2 Právo Šaría.....	13
1.3 Sykes-Picotova dohoda.....	14
1.4 Arabské jaro.....	15
2. Vznik a vývoj Islámského státu	17
2.1 Vznik ISIS.....	18
2.2. Důvody extremismu	19
2.2.1 Politická situace.....	20
2.2.2 Demografické složení obyvatelstva Sýrie	23
2.2.3 Demografické složení obyvatelstva Iráku.....	24
2.3 Okolnosti radikalizující ISIS.....	25
2.3.1 Chalífát.....	27
2.4 Boj proti ISIS	29
2.4.1 Odboj z řad obyvatel – Nawfal	30
2.4.2 Hnutí Anonymous.....	33
2.4.3 Obrana proti ISIS.....	36
3. Státní zřízení	37
3.1 Instituce ISIS	38
3.2 Ekonomika ISIS	40
3.3 Bezpečnostní složky ISIS	42
3.4 Osobnosti ISIS.....	43
3.4.1 Zárqáwí.....	44
3.4.2 al-Masrí.....	50
3.4.3 Bagdádí.....	51
4. Konec ISIS	57
Závěr.....	59
Literatura a zdroje	61

Úvod

Tato bakalářská práce popisuje vznik a vývoj Islámského státu jako organizace, která je odpovědná za řadu teroristických útoků, které stály život tisíce lidí. Je důležité pochopit, jakým směrem se ubíral vývoj i jakou přesnou strukturu má organizace jako taková.

Charakter bakalářské práce je teoretický, využívá metody porovnání textů od různých autorů, kteří mluví o určitých aspektech Islámského státu a snaží se podat celistvý obraz této teroristické organizace.

V této práci je rozebrán jak politický vznik ISIS, tak i ideologický. Rovněž zde není opomíjena dlouholetá spolupráce ISIS s al-Kájdou a následné osamostatnění se.

Vyhlášení chalífátu v polovině roku 2014 předcházelo dlouhý vývoj. Kořeny ISIS sahají až do konce devadesátých let ke skupině Tavhíd a džihád, celým názvem Džama'at at-Tavhíd wa-l-džihád (Skupina pro boží jedinnost a džihád), vedené abú Musa'abem Zarqáwím.¹

Už ta rozdmýchávala sektářský boj na salafistickém základě, kdy se korán a hadísy nemají nijak vykládat a platné je jen jejich originální znění, takže všechny pozdější větve islámu kromě původní sunnitské jsou považovány za heretické, přičemž šíité jsou považováni za odpadlíky od víry, takfíry.

Skupina Tavhíd vznikla v roce 1999 ve výcvikovém táboře radikálů v afghánském Herátu. Vedl ji Jordánek abú Musa'ab Zarqáwí, který se na konci osmdesátých let chystal do Afghánistánu bojovat proti Sovětům, kam dorazil až na podzim roku 1989 po jejich stažení. Za dva roky se vrátil do Jordánska. Tam se spojil s lidmi, kteří chtěli svrhnout Jordánského krále. Byli dopadeni a Zarqáwí byl odsouzen na 15 let do vězení. Propuštěn byl při amnestii v roce 1999 s tím, že se nesmí vrátit do rodného Jordánska.²

Finančně skupinu podporoval Usáma bin Ládín, i když mu vadily Zarqáwího příliš extrémní salafistické názory, kdy považoval za odpadlíky od víry i šíity a údajně mu řekl, že šíité by měli

---

¹ Peter Grier, Faye Bowers (May 14, 2004). "Iraq's bin Laden? Zarqawi's rise". Christian Science Monitor. Retrieved 2007-07-13.

² Islámský stát. Novinky.cz [online]. Praha: Borgis, 2016 [cit. 2019-11-17]. Dostupné z: <https://special.novinky.cz/islamsky-stat/historie.html>

být vyhlazeni. Bin Ládín se sektářské války obával, protože by muslimy odvedla od boje proti západní dominanci a vměšování.³

Zarqáwí se v roce 2001 přemístil do Iráku, kde se pohyboval v severních kurdských oblastech u hranic s Iránem, kde působila salafistická skupina Ansar al-Islám. Více o něm bylo slyšet až po americké invazi do Iránu započaté 20. března 2003. Od podzimu 2003 skupina Tavhíd a džihád podnikala útoky včetně sebevražedných na irácké bezpečnostní složky, šííty i umírněné sunnity.⁴

Již v první půlce roku 2006 Zarqáwího skupina získala milióny dolarů z prodeje ropy.

První pokus ustavit chalífát se uskutečnil už na podzim 2006, ale idea sahá ještě hlouběji do minulosti.

Zarqáwího skupina se vyznačovala brutalitou reprezentovanou spektakulárními vraždami zajatců a rukojmích, které byly ještě více umocněny po jeho smrti, kdy moc převzal Bagdádí.

Pod jeho velením dostal ISIS svou podobu, zapojil se do občanské války v Sýrii a podařilo se mu vyhlásit v roce 2014 chalífát.

Autorka této práce poukazuje nejen na důvody, ale také na rozvoj, ekonomiku a rozdíly mezi státní správou a ideologií.

Při zpracování bakalářské práce vycházela autorka z odborných publikací a odborných prací na toto téma. Čerpala z internetových zdrojů v podobě rozhovorů a zpravodajství.

V práci se objevují cizí názvy, které mají různý přepis. Pro zachování jednotnosti si autorka zvolila používat jen jednotný přepis stejných termínů, aby nedocházelo ke zmatení.

---

³ Islámský stát. Novinky.cz [online]. Praha: Borgis, 2016 [cit. 2019-11-17]. Dostupné z: <https://special.novinky.cz/islamsky-stat/historie.html>

⁴ Tamtéž

1. Okolnosti vzniku ISIS

Samotnému ustanovení předcházelo několik důležitých událostí, které daly možnost vzniku teroristické organizaci na této úrovni.

Mezi okolnosti se řadí rozdíl mezi sunnity a šííty. Mezi oběma větvemi islámu roste již stovky let nenávisť, která vede i dnešní bojovníky „za islám“ k radikálním řešením. Dále sem patří právo Šaría, Sykes-Picotova dohoda a Arabské jaro, které jsou klíčovými termíny, pokud se jedná o Islámský stát.

Okolnosti vzniku ISIS jsou více než klíčové k pochopení celé organizace a jejího „smyslu“.

1.1 Šíité

Rozdělení muslimů na sunnity a šííty hraje nemalou roli v myšlení teroristů.

Podle Zarqáwího, jednoho z vůdců ISIS, byli šíité zrádci, kteří je zaprodali Američanům. Považoval je za sluhy ďábla. Věřil, že se nakonec postaví proti muslimům obecně, protože slouží stejnému ďáblu jako Američané, čímž naráží na rozdíly mezi sunnitskou a šíítskou větví islámu.

Ale jaké jsou rozdíly mezi Sunnity a šííty, že to vede k takové nenávisti? Těchto důvodů máme hned několik. Prvním je spor o následovnictví proroka.

Pokusíme-li se přeložit názvy, pak: „Šía je zkrácený arabský termín Šíat Alí – v překladu stoupenci (či strana) Alího, čtvrtého nástupce chalífy, zakladatele islámu Mohameda v čele muslimského státu. Sunna (v arabštině významem tradice) je zkrácený název pro tu část muslimů, která se naopak hlásí k dodržování tradice prvních muslimů, kteří dali při volbách Mohamedových nástupců nejprve přednost jiným Mohamedovým druhům před Alím.“⁵

Když v roce 632 Muhammad zemřel, neměl žádného dospělého syna a ani neurčil svého nástupce v poslední vůli. Podle sunnitů se nástupcem Muhhamada a jeho nově vzniklé víry,

---

⁵ LHOŤAN, Lukáš. Věčný konflikt sunnitů a šíitů: Jak se zrodil a v čem se liší dvě hlavní větve islámu. *Reflex* [online]. 2018, 20. července 2018, 2018 [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/historie/88691/vecny-konflikt-sunnitu-a-siitu-jak-se-zrodil-a-v-cem-se-lisi-dve-hlavni-vetve-islam.html>

Islámu, ujal správně jeho tchán Abú Bakra a stal se prvním chalífou, čímž vznikla instituce chalífátu. Podle Sunnitů je třeba dodržovat Sunnu, jakýsi životopis proroka a zprávy o jeho chování.

Šiité naopak vyžadují, aby se prorokovým nástupcem stali pouze členové jeho rodiny, tedy Imámové, které takto ustanovil Bůh. Alí byl jeho zeť, který se oženil s jeho jedinou dcerou Fátimou a ta mu dala vnuky Hasana a Husajna. Tato strana se přiklání k šiát Alí – Alího straně. Alí se však stal až čtvrtým chalífou.

Šiité se tedy po svém vzniku hlásí k nástupci proroka Muhammada, tedy Alímu, zatímco Sunnité jsou pro větší dodržování tradic a jiné nástupce, protože slova proroka jsou jediná správná, stejně jako jeho výklad.

Další hlavní rozdíl je v duchovní rovině, kde *„se sunnitský islám stal silně orientovaným na snahu o návrat k době Mohameda a jakákoliv forma mystiky byla vnímána negativně právě kvůli silné orientaci šiitského výkladu islámu na mystiku a duchovní tajemství.“*⁶

Šiité bývají často v menšině, zároveň jsou ještě rozdělení podle toho, ve kterého z Imámů přednostně věří, proto existuje nejméně pět hlavních skupin (Zajdové, šía 12 Imámů, Alevité, Alawité, Isma'ílité), kdy každá z větví má svůj vlastní výklad islámu.

Zajdové, ke kterým se hlásí zhruba 5 mil. obyvatel Jemenu by Zarqáwímu ani jiným muslimům neměli tolik vadit. Z pohledu neznalého Evropana se liší pouze ve sporu o nástupnictví proroka. Stejně tak je tomu s Isma'ílity, ke kterým se hlásí zhruba patnáct milionů lidí.

Další skupiny se silně vymykají sunnitské verzi islámu. Najdeme zde třeba Drúzy, kteří věří v převtělování duší, Alevity, v jejichž víře se mísí prvky šíi, křesťanství a šamanismu a poté např. Alawity, v jejichž výkladu lze nalézt i prvky z pohanského astrálního kultu, což se promítá např. na víře, že duše zemřelých se navrací mezi hvězdy.

Nejpočetnější skupinou však je šía 12 Imámů, která věří ve 12. imáma Muhammada, který se vrátí převtělený za Mahdího (očekávaného), po jeho ěře spravedlnosti přijde soudný den a zmrtvýchvstání.

---

⁶ LHOŤAN, Lukáš. Věčný konflikt sunnitů a šiitů: Jak se zrodil a v čem se liší dvě hlavní větve islámu. *Reflex* [online]. 2018, 20. července 2018, 2018 [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/historie/88691/vecny-konflikt-sunnitu-a-siitu-jak-se-zrodil-a-v-cem-se-lisi-dve-hlavni-vetve-islam.html>

Většina sunnitů považuje šíity za pomýlené sektáře, ale větší rozbroje se začaly objevovat až po arabském jaru.

Co se týče teroristů, víme, že z vůdců např. Zarqáwí šíity nenáviděl, pravděpodobně pro jejich roztržičnost a mnohdy víru ve věci zcela odlišné od sunnitského Islámu, který on sám vyznával. Naproti tomu bin Ládín nikdy nebyl tak moc vyhraněný proti šíítům, už jen pro to, že část jeho rodiny se k nim hlásila.

1.2 Právo Šaría

„Šaría neboli cesta je muslimské právo řídící všechny aspekty rodinného i společenského života. Je odvozeno z Koránu a představuje Bohem určenou cestu... Šaría upřesňuje, co je dovoleno, rovněž, co je zakázáno podle výkladu textu Koránu tradičními teology-právnickými. Rovněž tak upřesňuje tresty za porušení zákona.“⁷

Gerloch popisuje právo Šaría jako něco, co se týká osobního statutu lidí a jejich postavení ve společnosti. Je zcela neměnné a v moderní společnosti těžce adaptovatelné, ale s pomocí interpretace ho lze do jisté míry přizpůsobit. Záleží tedy na výkladu a příslušnosti k sunnitské či šiitské orientaci.⁸

Toto právo je proslulé především pro své tvrdé tresty, mnohdy zaměňnými s kmenovými zvyky. Příklad trestu může být zbičování, ukamenování, odseknutí ruky, vchrstnutí kyseliny do očí a mnoho dalších tvrdých trestů následujících za porušení některého z práv zavedených v zemi.

ISIS zavedla právo šaría celoplošně, a to i přes kritiku muslimských vzdělanců. Podobné praktiky využívá Islámský stát při svém boji proti západním mocnostem, hlavně USA. Je zvláštní, že mnozí lidé, kteří v něm žijí si na toto zřízení nestěžují, dokud jim poskytuje dostatek obživy.

Právo šaría je zcela neměnné a nepřizpůsobuje se společnosti jako jiná práva, ale společnost se musí přizpůsobovat jemu. Mezi známější zákony patří např.

---

⁷ JANEČEK, Martin. Islámská rozpínavost: včera, dnes a zítra. Praha: Epoque, 2011. ISBN 978-80-7425-117-7.

⁸ GERLOCH, Aleš. Teorie práva. 7. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. Právnické učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-652-1.

„Povinné zahalování žen (částečně i mužů).

Neplatí svoboda slova. To se týká nemožnost kritizovat Korán a proroka Mohameda.

Nerovnost mužů a žen. U soudu má žena 1/2 vypovídací hodnotu, dcery dědí 1/2 toho, co syn. Mohou být také fyzicky trestané mužem.

Muslimka nesmí navázat intimní vztah s nemuslimem, ale muslim může navazovat vztahy s nemuslimskými ženami (křesťankami a židovkami). Jejich děti pak musí být muslimové.

Povolení ozbrojeného džihádu, válečné kořisti, otroctví, kamenování, bičování...“⁹

Všechny výše uvedené body jsou povinnou součástí obsáhlého práva šaría, které se dotýká nejen každodenních činností, ale také všech ostatních právnických potřeb státu. Většinu z výše uvedených Evropané vnímají jako arabské stereotypy.

Jedná se o velice staré právo, které hlavně pro svou nepřizpůsobivost je považováno zastaralé a dogmatické.

1.3 Sykes-Picotova dohoda

Tato dohoda je již přes sto let stará. Jedná se o dohodu uzavřenou ještě za první světové války v květnu roku 1916. Dohoda rozděluje Osmanskou říši na několik menších států. Velice podobný osud později potkal i Rakousko-Uhersko.

Dohoda byla vytvořena na základě tehdejších politicko-ekonomických vztahů a dala vzniknout několika novým státům. Jejich obyvatelé je považují za umělý výtvar, protože dohoda reprezentuje geopolitické zájmy západních mocností, ale ne potřeby obyvatel. ISIS tuto dohodu narušoval převážně v místech Syrsko-Irácké hranice, kterou v podstatě zrušil. Podle Arabů je tato dohoda jen další ukázkou nedůvěryhodnosti západních mocností, jako je Anglie a Francie.

Václav Nájemník ve svém článku popisuje, že Francie měla mít pod kontrolou Sýrii a Libanon, zatímco Británie měla ke kontrole téměř celý Irák, Izrael a Jordánsko. Samotná hranice se táhla od přístavu Haifa k severoiráckému Mosulu.

---

⁹ Islám objektivně: Co je to ŠÁRIJA. Islám objektivně [online]. Praha: webnode [cit. 2020-06-18]. Dostupné z: <https://islam-objektivne.webnode.cz/dokumenty/co-je-to-sarija/>

Původní plán byl později o něco pozměněný v rámci různých mezinárodních dohod. Podstatnou částí celé této kontroverzní dohody byl příslib Velké Británie, že vytvoří jakýsi nezávislý Arabský stát. Tento slib zůstal nenaplněn.¹⁰

„Sykes-Picotova dohoda, jak známo, vznikla po Velkém arabském povstání, které vedl princ Husajn, syn Alího, proti Turkům. Pomáhal Britům výměnou za slib, že dají Arabům svobodu a nezávislost. Arabové ale bohužel nestudují historii a neberou si z ní ponaučení. Vždy proto pykali za svou důvěru k jiným a pykají za ni dodnes.“ říká Mahmúd Sálím Thábit, šejch (stařešina) arabského kmene Thawábita v rozhovoru s Českým rozhlasem.¹¹

Slib Velké Británie zůstal nenaplněn, protože podobný slib dala země i židům.

U Sykes-Picotovy dohody, pojmenované podle dvou diplomatů, jednoho z Británie a jednoho z Francie, zůstává ještě jedna věc nevyřešena. Celá dohoda byla přísně tajná, později se k ní přidali ještě Rusové a Italové, kteří měli také získat svůj podíl z Osmanské říše. Odtajnění této smlouvy umožnila až bolševická revoluce. Trockij a Lenin nechali dohodu zveřejnit, dost možná, jako příznivé gesto vůči Německu a Rakousku-Uhersku.

1.4 Arabské jaro

Weigl popisuje Arabské jaro jako vlnu protestů a nepokojů, které začaly lidovou revoltou. Pouliční obchodník se snažil svou nevoli proti „prohnilé“ vládě dát najevo sebeupálením. Toto zažehlo sérii revolucí. Lidé bez politického vedení vyrazili do ulic, aby dali najevo svůj nesouhlas s momentální vládou. Diktátoři v okolí byli zaskočeni náhlým vývojem situace a jeden po druhém se nedokázali ubránit a vzdávali se funkcí.¹²

To vedlo hned k několika rozvolněním tvrdých pravidel v Arabském světě. Jedním z důsledků Arabského jara byla i abdikace Tuniského prezidenta Zín Abidín bin Alího 14. 2. 2011, zrušení výjimečného stavu v Alžírsku, který trval 20 let a změny ve vládě v Sýrii.

---

¹⁰ NÁJEMNÍK, Václav. Sykes-Picotova dohoda: Plánování nového sudu prachu. Český rozhlas [online]. Praha: Nová média, 2016, 26.5.2016 [cit. 2020-06-05]. Dostupné z: <https://www.rozhlas.cz/sykes-picotova-dohoda-planovani-noveho-sudu-prachu-8109784>

¹¹ VRBOVÁ, Daniela. Parcelování Blízkého východu: přežije Sykes-Picotova dohoda své sté výročí? Český rozhlas:plus [online]. Praha: Nová média, 2016, 30.4.2016 [cit. 2020-06-05]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/parcelovani-blizkeho-vychodu-prezije-sykes-picotova-dohoda-sve-ste-vyroci-6538371>

¹² WEIGL, Jiří, LOUŽEK, Marek, ed. Arabské jaro rok poté: naděje, nebo zklamání? sborník textů. Praha: CEP - Centrum pro ekonomiku a politiku, 2012. Ekonomika, právo, politika. ISBN 978-80-87460-11-5. s.11

Warrick popisuje Arabské jaro v Sýrii jako příběh. Zpočátku zde Arabské jaro probíhalo odlišně než v ostatních zemích. Ekonomická i vládnoucí elita se postavila za Asadovu rodinu, která byla u vlády.

V hlavních městech od Perského zálivu až k severní Africe probíhaly silné nepokoje, zatímco v Damašku se to omezilo na troubení taxíků a výkřiky prodavačů. Prezident zde byl mnohem mírnější. Američané věřili, že s touto rodinou lze navázat spolupráci a také tak k Sýrii přistupovali. Dle Syřanů se Američané snažili spíše o zvýšení napětí. Nejsou však žádné důkazy, které by to prokazovaly.¹³

Situace se stupňovala, to lze vidět i na změnách v prezidentských prohlášeních, kdy se z vandalů a zločinců změnili na *takfíry* – islámské radikály. Situace později vyústila v občanskou válku.

„Avšak povstání vyvolalo krvavou odezvu syrských ozbrojených sil, což vyústilo v občanskou válku, která byla později využita Islámským státem.“¹⁴

Situace se měla zlepšit svobodnými volbami. Naneštěstí svobodné volby daly moc do rukou islamistů a touha po svobodě a západu upadla do ztracena.¹⁵

Celé Arabské jaro se v Sýrii zvrhlo v krvavou řež. Právě v Sýrii, kde nepokoje začaly ze všech nejkliidněji, vedlo Arabské jaro k rozsáhlým bombovým útokům, otravám obyvatelstva a k naprosté deziluzi mladých Syřanů. Vláda, která později nastoupila, se pevně ujala moci a odmítala se jí vzdát. Článek českého rozhlasu mimo jiné zmiňuje i komentář britsko-syrského spisovatele Robina Yassin-Kassaba, jehož vyjádření se k situaci zní takto:

„Od roku 2011 jsem se naučil nevěřit ideologiím politické levice i pravice a jímá mě hrůza z takzvané politiky národní identity.“¹⁶

---

¹³ WARRICK, Joby. Vzestup Islámského státu: pod černou vlajkou teroru. Přeložil Martin DOLEČEK. V Brně: Jota, 2016. ISBN 978-80-7462-968-6, str. 275

¹⁴ Encyklopedie válčení. Přeložil Leonid KRÍŽEK, přeložil František NOVOTNÝ. Praha: Knižní klub, 2016. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-5122-6.

¹⁵ GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KRÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3. str. 30

¹⁶ RMA. Arabské jaro před sedmi lety otráslo Blízkým východem, z jeho nadějí nezůstalo téměř nic. Český rozhlas [online]. Praha: Reuters, 2018, 3. Srpna [cit. 2020-06-01]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/arabske-jaro-pred-sedmi-lety-otraslo-blizkym-vychodem-z-jeho-nadeji-nezustalo-7581167>

Také další autoři se vyjadřují negativně k situaci v Sýrii, kterou předznamenalo Arabské jaro. Lidé, co nesouhlasí s režimem, umírají, jsou politicky perzekuováni, ne však všichni se podřídili.

V Iráku byla situace o něco odlišná. Protesty v Iráku začaly 12. prosince 2011. Již na prvních protestech se shromáždily stovky Iráčanů, kteří protestovali proti nebezpečí, které panovalo ve válkou zmítané zemi. Největší vlna protestů se pak přenesla na 25. února 2012, který je dokonce nazván **Dnem běsnění**. Hlavní důvod protestu byly nezaměstnanost občanů a korupce úředníků, která vedla k nefunkční státní správě. Protesty vedly k odstoupení Malíkího a příslibu, že znovu již kandidovat nebude. Došlo k masovému propouštění z vězení a díky tomu se dostal na svobodu i Zarqáwí.

2. Vznik a vývoj Islámského státu

Je nutné si nejprve upřesnit, co přesně je Islámský stát, kde a jak vznikl a také zdůraznit některé činy, které mu jsou přisuzovány ještě z dob, kdy byl součástí Ál-Kajdy, teroristické organizace, která měla spolu s ISIS stejný cíl, tedy vyhlášení chalífátu. Byla to právě al-Kájda, která dala Zarqáwímu možnost vybudovat ISIS v takovém rozměru.¹⁷

Vysvětlení ISIS, jako myšlenky státu islamistů doprovází snaha o prosazení chalífátů, okolnosti vzniku, reakce světa na ISIS, obrana proti ISIS a představení jeho vůdců, kteří k tomu všemu přispěli i svým podílem. Je zde se snaha odlišit ISIS jako instituci od státu islamistů, což je myšlenka, kterou prosazovala ál-Kajda stejně tak jako ISIS.

Je ale nutné si uvědomit, že Islámský stát nespĺňuje základní podmínku státu, a tedy státní suverénnost, kterou by mu měly zajistit ostatní státy tím, že ho uznají jako samostatný stát. Místy se může objevovat popis Islámského státu, nikoli jako státu ISIS, ale jako státu, který bude sjednocovat islámský svět v rámci jednotného sunnitského náboženství, které propaguje i al-Kájda.

---

¹⁷ Viz kapitola o Zarqáwím

2.1 Vznik ISIS

V roce 1999 vznikla samostatná organizace s názvem **Jama'at al-Tawhid wal-Jihad**. Skupina byla založena v Jordánsku a vedena Abu Musabem al-Zarqáwím.¹⁸ Skupina by se pravděpodobně dlouho sama neudržela. Její rozvoj umožnila al-Kájda, která poskytla Zarqáwímu prostory i finanční prostředky.¹⁹

Není mnoho informací o činnosti v prvních letech skupiny, ačkoli jsou spekulace o jejím zapojení do atentátu na velvyslanectví Jordánska v Bagdádu ze 7. srpna 2003, (zemřelo 17 lidí), nebo na hotel Canal, také v Bagdádu ze srpna stejného roku, (85 obětí), neexistují pro to přímé důkazy. Až vrchní velitel koaličních sil v Iráku generál John Abizaid, označil skupinu odpovědnou za smrt 178 šíitů z 2. března 2004, na základě dopisu, který zachytila Americká tajná služba. Jednalo se údajně o pokus o rozpoutání občanské války.

V roce 2004 se teroristé přihlásili k jednomu z nejbrutálnějších útoků na světě, když 7. dubna popravili jednoho z amerických vojáků. Popravu natočili na video, kde vítězně pozvedli čerstvě utnutou hlavu.

Následovala série útoků, při kterých zemřely stovky lidí. Jednalo se o pokus narušení voleb. Od roku 2005 se začaly objevovat sebevražedné útoky v Jordánsku. Nejhorším byl útok dvou manželů, kde Sadžídě Rišávíové selhala vesta s výbušninou. Její manžel jí poslal pryč a sám se odpálil. Zemřelo 38 lidí z 250 svatebčanů. Rišávíová následně byla dopadena a podrobena výslechu, kde vyšlo najevo, že byla podvedena, ačkoli to sama odmítala zcela uznat.²⁰

V roce 2006 došlo k prvnímu pokusu o vyhlášení Islámského státu na územích **Anbáru, Dijálaie, Kirkúku, Salahuddínu, Ninive a Bagdádu – i části provincií Vasit a Babylón**. Do značné míry se jednalo o pouhou fikci, protože žádná z území nebyla plně pod kontrolou. Až do roku 2011 pokračovaly teroristické útoky. Stejně tak různé operace ze strany USA (například Law And Order, která dokázala zabezpečit Bagdád). Rok 2011 byl rokem změn, přišlo Arabské

---

¹⁸ Peter Grier, Faye Bowers (May 14, 2004). "Iraq's bin Laden? Zarqawi's rise". Christian Science Monitor. Retrieved 2007-07-13.

¹⁹ Viz kapitola, která popisuje Zarqáwího a jeho vzestup

²⁰ GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KŘÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3.

jaro. V roce 2012 nastal přesun ISIS do Sýrie, načež ke konci roku 2013 se znovu pokoušel ovládnout Irák.²¹

2.2. Důvody extremismu

Již od roku 2006 se Islámský stát snaží na území Iráku fungovat jako státní organizace. Následně se objevuje jakási struktura a funkce státu jako takového, ale celý tento „stát“ je protknutý silným náboženským fanatismem a násilím.

Pro hlubší pochopení této, v 21. století nezvyklé kombinace, je třeba se podívat na důvod násilí, sociální složení ISIS a historii. Podle Gergese, je také nutné znát nejprve důvody tohoto násilí.

„Prvním důvodem je samotný původ v irácké al-Kajdě, zakladatel ISIS Abú Mus‘ab az-Zarqáwí představuje post-al-kajdavskou generaci salafistického džihádismu, který se zaměřuje na identitu a politiku komunní pospolitosti. Druhý důvod je irakizace ISIS používání baasistických nástrojů represe, jakož i hořké dědictví násilí v zemi. A třetím je ruralizace řadového členstva ISIS.“²²

Je důležité si uvědomit, že Islámský stát nastupuje v Iráku do vykořeněné země, která kvůli americkému vlivu na politiku ztratila nejen vlastní kulturu, ale také instituce a státní strukturu. Mnozí lidé se bouří a ISIS cílí převážně na mladé lidi, kteří chtějí zpět svou zemi. To jde ruku v ruce i se sociálním složením.

„V předchozích dvou vlnách v 70. a v 90. letech se vůdci stávali lidé z vyšších vrstev, kteří dále měli svou vlastní vizi. To ale není příklad ISIS. Zde se k moci dostávají lidé ze střední třídy, kteří dříve byli pouhými vojáky a vojáky se zde stávají chudí zemědělci. To umožňuje ISIS stavět se do role jejich ochránce před utiskováním Američany. A přináší to právě, onu již zmiňovanou sounáležitost, a to i přes to, co ISIS páchá za ohavnosti.“²³

Jedním z příkladů zfanatizovaného člena z chudé oblasti je právě i výše zmiňovaná Rišáviová. Warrick popisuje, že „pocházela z nestálého kraje kmenů iráckých sunnitů. Byla sestrou dvou mužů, kteří se hned v samých počátcích americké okupace připojili k Zarkávímu hnutí. První

---

²¹ GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KRÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3.

²² GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KRÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3. s.24-25

²³ WARRICK, Joby. Vzestup Islámského státu: pod černou vlajkou teroru. Přeložil Martin DOLEČEK. V Brně: Jota, 2016. ISBN 978-80-7462-968-6. s. 242

bratr se v rámci jeho hierarchie pracoval poměrně vysoko, ale netrvalo příliš dlouho a americké jednotky jej zabily... také připravily během bojů o život nejen druhého z bratrů, ale i jejího švagra. Žena po jejich smrti cítila volání povinnosti, kdy podle kmenové zvyklosti byli iráčtí sunnité zavázáni pomstít smrt rodinných příslušníků.“²⁴

ISIS této touhy dokázal plně využít, stejně jako iráckého tabu o prohledávání žen.

Byla to tedy politická situace v zemi, chudší a nevzdělané složení obyvatelstva, které svým způsobem umožnily ISIS ovládnout zemi. Pak také fakt, že při chalífátu našli bojovníci ISIS Mosul zcela bez obrany, protože státní složky jako policie a armáda raději utekly.²⁵

2.2.1 Politická situace

Politická situace v Sýrii i v Iráku je nesmírně složitá. Obě země byly „obětí“ vojenské invaze USA a obě tyto země jsou po válce zmítané v nepokojích.

V Sýrii po Arabském jaru začala okamžitě občanská válka.

Irák zůstal po stažení amerických vojsk v nepokojích a bojích různorodých etnických či náboženských skupin, které soupeřily o moc. Jednou z nich byl právě ISIS. Po vyhlášení chalífátu v zemi umírala spousta lidí na nedostatek jídla, vody a v důsledku poprav, které nařídil ISIS.²⁶ Zhruba poté byly provedeny první nálety ze strany USA.

Jak již bylo řečeno v kapitole o Arabském jaru, lidé, kteří žili na území, které ovládl Islámský stát mnohdy nebyli proti jeho vládě. Země byly po rozsáhlých vojenských konfliktech na pokraji sil. Vlekly konflikt, který měl Irák s Ruskem a kterého využila al-Kájda byl jen špičkou celého ledovce. Základní problém nastal již před sto lety, při rozdělování Osmanské říše, kdy byly nakresleny hranice podle toho, jak se to hodilo vítězným mocnostem.²⁷

Na blízkém východě již dlouhou dobu vládli diktátoři. Rodiny, které byly u moci moc nehleděly na blaho lidu a státu. Lidé byli nespokojeni nejen s novým politickým rozdělením a zcela odlišným způsobem života. Situace, do které se Sýrie, Irák a ostatní země dostaly začínala být

---

²⁴ WARRICK, Joby. Vzestup Islámského státu: pod černou vlajkou teroru. Přeložil Martin DOLEČEK. V Brně: Jota, 2016. ISBN 978-80-7462-968-6

²⁵ MCCANTS, William Faizi. Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: CPress, 2016. ISBN 9788026412335.

²⁶ Viz kapitola o prvním chalífátu

²⁷ Viz podkapitola o Sykes-Picotově dohodě

více než kritická. Příslib samostatného arabského státu nebyl nikdy naplněn, zatímco Židé si vlastní stát založili již před více než 50 lety, což mnozí Arabové dodnes považují za zradu.

Celá politická situace je jednou velkou změť historických křivd a nespokojenosti obyvatelstva, náboženského fanatismu a nenaplněné touhy po vlastním státu.

V Sýrii, kde se Arabské jaro zvrhlo v občanskou válku dokázal ISIS dočasně převzít moc hlavně díky nečinnosti obyvatelstva. Je důležité si uvědomit, že zdejší lidé mají hrdost a násilné rozdělení velkého státu zanechalo hluboké šrámy i více než sto let po jeho uskutečnění.

Hlavními aktéry, kteří v Syrské občanské válce stáli proti sobě byla Syrská vláda, proti které stála Syrská prozatimní vláda. Proti oběma bojoval Islámský stát. Později se do války začali přidávat další a další aktéři, kdy i přes příslušnost k jedné straně uzavírali spojení s „nepřítelem“ svého spojence. Zároveň proti ISIS bojovaly spojené národy. Syrská občanská válka je ve výsledku jednou velkou změť bojů mnoha stran.

Svobodná syrská armáda dokonce ztratila spousty bojovníků, ti podle jednoho z jejích velitelů prostě přeběhli k ISIS.²⁸

Z dostupných zdrojů víme, že Kurdové, národ, který nemá vlastní stát, dokázal většinu měst získat víceméně bez větších ztrát na životech civilistů, a i když se dělí na dvě hlavní frakce, obě dvě spolu spolupracují.

Ze západních mocností se do Syrské občanské války v rámci boje proti terorismu a ISIS zapojilo Dánsko, USA, Velká Británie, Nizozemsko, Německo, Katar a mnoho dalších zemí. Proti tomu na straně Syrské vlády se záminkou potlačování terorismu stálo např. Rusko a se Syrskou prozatimní vládou zase Turecko, které stojí proti Kurdům a an-Nusra a al-Kájda, proti kterým se vymezuje ISIS.²⁹

Existují i spekulace propojení prezidenta Asada a ISIS. Stejně jako dosud neověřené spekulace o spolupráci syrské vlády a ISIS, kde mělo dojít k výměně potřebných zdrojů jako ropy za

---

²⁸ MASI, Alessandria. US-Backed Moderate Group In Syria Signs Truce With ISIS: Reports. International Business Times [online]. USA: IBTimes LLC, IBT Media, 2014, 9.12.2014 [cit. 2020-06-05]. Dostupné z: <https://www.ibtimes.com/us-backed-moderate-group-syria-signs-truce-isis-reports-1687662>

²⁹ Syrian civil war. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2014, 24.5.2020 [cit. 2020-06-05]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Syrian_civil_war

hnojiva. Zdroj, tedy televize Sky News, která na toto upozornila, sama dodává, že tyto informace nejsou nijak ověřené.³⁰

Avšak i v zemi stíhané válkou se rozhodlo Rusko splnit svůj závazek. Firma Strojtransgaz, která přislíbila pomoc s výstavbou největšího komplexu na zemní plyn již v roce 2007 byla dočasně vyhnána ze stavby, když začala občanská válka. V roce 2014 se však vrátila a stavbu dokončila. Podle deníku Tišrín, který cituje Zýková ve svém článku: „*Ruské ropné společnosti prokázaly svou schopnost přizpůsobit se všem okolnostem a podmínkám. Patří k těm, kteří respektují své závazky ve světě obecně, a v Sýrii zvláště.*“³¹

ISIS, společnost Hesco a syrská vláda okamžitě začaly vyjednávat, což vedlo k „*ničím nerušenému chodu těžby. Částka, kterou si IS oplátkou za ochranu těžebního komplexu stanovil, byla 15 milionů syrských liber (1,7 milionu Kč) měsíčně. Kromě toho se pokladna IS plnila i speciální daní pro nemuslimy, již za křesťanské zaměstnance muselo platit Hesco.*“²⁴

Ačkoli nakonec přišla dohoda, dlouho nebyla platná a ISIS ji začal porušovat, později to vedlo ke zcela zbytečné těžbě 20 000 kubických metrů plynu denně.

Rusko po nějaké době začalo razit taktiku protiteroristické politiky a spolu s ostatními zeměmi obnovilo nálety.

Syrská občanská válka vedla k mnoha podobným situacím po celém území. Situace je zde nesmírně proměnlivá. Válka mezi Syrskou vládou, její opozicí, teroristy, Kurdy a západními zeměmi, které bojují proti terorismu, v zemi vyvolala chaos. Objevuje se zmatek, kdy dohody platí i neplatí zároveň. Lidé se bojí o život. Zahraniční intervence ruské firmy pomáhala ISIS akorát k peněžnímu zisku.³²

---

³⁰ VÍTKOVÁ, Kateřina. Asad spolupracuje s Islámským státem. Dohodl s ním i osvobození Palmýry, tvrdí televize. Aktuálně.cz [online]. Praha: Atlas.cz, Economia, 2016, 3.5.2016 [cit. 2020-06-05]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/asad-spolupracuje-s-islamskym-statem-tvrdi-televize-podle-de/r~365527c4112611e6888a0025900fea04/>

³¹ ZÝKOVÁ, Iva-Hedvika. Ropa musí proudit.: V Sýrii se těží dál, díky dohodě režimu, Islámského státu a Ruska. Reflex.cz [online]. Praha, 2016, 4.3.2016 [cit. 2020-06-05]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/69809/ropa-musi-proudit-v-syrii-se-tezi-dal-diky-dohode-rezimu-islamskeho-statu-a-ruska.html>

³² Viz kapitola o ekonomice ISIS.

Velkým aktérem je v neposlední řadě i USA, která ze dne na den rozpustila Iráckou armádu, a mnoho jejích příslušníků se ocitlo bez práce. Tito vojáci později sběhli k ISIS.³³

Občanská válka v Sýrii trvá od 15. 3. 2011 a nejsou známky, že by se blížila ke konci. Politická situace ve válkou zmítané Sýrii je proměnlivá ze dne na den a každý den se mohou objevit nové skutečnosti...

I přes nepříznivou politickou situaci v zemi se Sýrií mnoho zemí Evropské unie obchoduje a Česká Republika patří mezi ně. Co se obchodu týče jedná se převážně o kosmetické prostředky, textil, drobnou elektroniku, syrovátku, sušené mléko a stroje na výrobu potravin. V letech 2016-2019 dokonce probíhala humanitární pomoc, kterou poskytla česká vláda na zmírnění důsledků války pro civilisty.³⁴

2.2.2 Demografické složení obyvatelstva Sýrie

Není to jen politická situace, která panuje jak v Sýrii, tak v Iráku, ani historické křivdy, které umožnily tak rychlý vzestup terorismu. Podstatnou složkou je také obyvatelstvo obecně. Často se objevují srovnání porovnávající vůdce al-Kájdy, kteří patřili mezi vzdělanou a bohatou vrstvu a vůdce ISIS, kteří naopak patřili mezi chudší a nedostatečně vzdělanou vrstvu obyvatelstva.

Jaké ale mají obě země počty obyvatelstva, dostupnost ke vzdělání a demografické složení? Je vzdělání dostupné pro všechny? Kolik lidí je věřících a v co věří? Jak vlastně tyto lidé žijí nebo žili? Tato fakta se zdají být triviálními v porovnání s výše uvedenou situací, jsou však jednou z jejích příčin.

Pro plné pochopení terorismu na blízkém východě je nutné znát nejen momentální situaci, ale svým způsobem poznat i lidi, co zde žijí a pracují. Z toho důvodu se tato podkapitola věnuje demografickému rozložení obyvatelstva, které je dostupné např. z portálu Business.cz nebo z oficiálních stránek OSN.

---

³³ NOVÁK, Martin. Saddámova odvěta ze záhrobí.: Bez jeho důstojníků by Islámský stát nebyl tam, kde je. Aktuálně.cz [online]. Praha: Atlas.cz, Economia, 2015, 4.12.2015 [cit. 2020-06-05]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/saddamova-pomsta-ze-zahrobi-bez-jeho-dustojniku-by-islamsky/r~139ec3b2990211e58c6b0025900fea04/>

³⁴ Sýrie: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR. Businessinfo.cz [online]. Damašek: Czechtrade, Czech republic country for the future, MPO, 2020, 15.5.2020 [cit. 2020-06-06]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/syrie-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr/>

Většina obyvatel na území Sýrie v roce 2011 byli, dle dostupných zdrojů, kmenoví příslušníci. Tito lidé znali jen svůj kmen a svůj styl života. Situace se za několik posledních let rapidně změnila. Podle portálu Business odhaduje OSN „počet obyvatel Sýrie byl ke konci roku 2019 okolo 17 500 000 obyvatel, z toho přibližně 60% žilo v městských aglomeracích. Přibližně 6 milionů bylo vnitřně vysídlených, zatímco 5,6 milionů uprchlo do jiné země (nejvíce do Turecka – 3,6 mil., Libanonu – přibližně 1 mil., Jordánsku – 661 tisíc, Iráku – 248 tis., Egyptu 128 tisíc). V letech 2015-2018 se zpět do Sýrie vrátilo 296 tisíc uprchlíků.“³⁵

Všichni ti, kdo utekli a znovu se vrátili, zažili hrůzy války. To mohlo vést k jejich vlastní snaze někam zapadnout a přidat se k bojům, za vlastní rodinu, stát nebo jen místo k žití.

Podle odhadů z roku 2015, které popisuje stejný portál bylo základní vzdělání bezplatné a povinné pro všechny, jak muže, tak ženy a probíhalo od 6. do 12. roku života. Což je nesmírně málo v porovnání např. se střední Evropou, kde je povinné minimum do 15 let.

V rámci národnostního složení se na území Sýrie nachází zhruba 90% syrských Arabů, 8% Kurdů a drobné skupiny Čerkesů, Turků, Turkmenů, Peršanů, Židů a Romů. Úředním jazykem je arabština, ale jednotlivé menšiny mezi sebou komunikují ve svých jazycích, na severu Sýrie je možné se domluvit i Kurdsky. Co se týče angličtiny, či jiných evropských jazyků, nejsou moc obvyklé, učí se je převážně děti z bohatých rodin, či z rodin obchodníků.³⁶

2.2.3 Demografické složení obyvatelstva Iráku

Irák lze rozdělit na dvě části, jednu kurdskou a druhou arabskou.

V arabské části, kde je hlavní město Bagdád, žije podobně jako v Sýrii téměř 60% obyvatelstva ve městech a zbytek na venkově. Obyvatelé této části Iráku jsou z 85% Arabové, 13% Kurdové, 1% Turkomani, Arméni, Asyřané. Díky převaze Arabské části obyvatelstva jsou zde muslimského vyznání. Překvapivě mají větší zastoupení šíité, ke kterým se hlásí zhruba 60% obyvatelstva, méně početné sunnity zastupuje 38% obyvatelstva a zbytek vyznání, které má procento a méně tvoří jezídé (1%), katolíci (0,5%), pravoslavní (0,5%).

---

³⁵ Sýrie: Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled. Businessinfo.cz [online]. Damašek: Czechtrade, Czech republic country for the future, MPO, 2020, 15.5.2020 [cit. 2020-06-06]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/syrie-zakladni-charakteristika-teritoria-ekonomicky-prehled/#section-2>

³⁶ Tamtéž

Vzdělání v Iráku po útocích ISIS utrpělo. V dubnu 2018 vyšel v rámci portálu Člověk v tísni článek o vzdělávání v zemích postižených válkou. Vzdělání je ztížené častými přesuny obyvatelstva, minimem učitelů, přeplněnými třídami a zničenými budovami. I po porážce ISIS, kdy se lidé vrátili do svých domovů, jsou děti vystrašené, mnohdy potřebují psychosociální pomoc a podporu. Válka měla těžký dopad nejen na děti...³⁷

Lidé v obou zemích jsou zničení dlouho trvajících nepokoji. Někteří z nich se přidávají k teroristům pro lepší obživu, jiní jsou rádi, že mají vůbec možnost obživy. Málokdo má možnost, či vůli odporovat systému. Obyvatelstvo obou zemí zmítá strach a nízká vzdělanost vede k velice snadné manipulaci.

V obou zemích výrazně převládá arabské obyvatelstvo. V Iráku je převaha šíitů, díky které šlo snáze zmanipulovat zbytek sunnitského obyvatelstva. V Sýrii, kde mají sunnité převahu zase využili teroristé Arabského jara.

2.3 Okolnosti radikalizující ISIS

ISIS byl dlouhou dobu jednou ze součástí al-Kájdý. Spolupracovali spolu a pomáhali si. Jenže al-Kájda v době Arabského jara pomalu začala ztrácet moc a ideologicky se začala odlišovat. ISIS měl vlastní ambice a cíle. Na rozdíl od al-Kájdý chtěl ISIS chalífát co nejdříve, zároveň Bagdádí opovrhoval zdrženlivostí, jakou projevovali vůdci al-Kájdý.

ISIS si přál vytvořit stát, který by přesahoval všechny dosavadní hranice a zcela tak zničil hranice narýsované v roce 1916. Navíc mezi vůdci ISIS a al-Kájdý nepanovaly vřelé vztahy, protože al-Kájda propagovala udržení hranic ze Sykes-Picotovy dohody.³⁸

I přes to, že Ál-Kájda i ISIS měli stejný strategický cíl, tedy vytvoření chalífátu, nabádali Usáma bin Ládina, vůdce al-Kájdý a Zawaháří, lékař a v té době pravá ruka vůdce k trpělivosti, aby nebylo ISIS zabito dříve než něčeho dosáhnout. Ironicky bylo dříve rozprášeno velitelství al-Kájdý. Jelikož byl ISIS mnohem dravější, útočnější a stál za děsivějšími útoky než al-Kájda, dokázal přetrvat.

---

³⁷ PŘÍBĚHY Z IRÁKU: JAK VYPADÁ VZDĚLÁVÁNÍ PO ODCHODU IS? [online]. Praha: Člověk v tísni, 2018[cit. 2020-06-08]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/pribehy-z-iraku-jak-vypada-vzdelavani-po-odchodu-is-5028gp>

³⁸ Viz kapitola o Bagdádím

Ke konci roku 2014 vydal ISIS své šesté vydání magazínu Dábiq (propagandistického magazínu), kde sliboval svědectví „zevnitř“ Ál-Kajdy, které napsal Abú Džaur aš-Šamálí, bývalý druh Abú Mus´aba az-Zarqáwího. Celý článek je překvapivě protnutý lítostivým pohledem na degeneraci kdysi tak ušlechtilého džihádistického počínu. Podle autora, který po svém propuštění z iránského vězení v roce 2010 cestoval do Wazíránu, nachází zde jen zklamání. Převládaly zde kmenové zvyky namísto šarií, dlážděné ulice, sekulární vládní školy a mísení se žen s muži na ulici. Podle autora se jednalo o tlející bažinu.

Dále neopomněl zdůraznit, že právě věrolomnost džihádistů v Pákistánu vytvořila rozepře, které dále vedly k občanské válce.

Zatímco al Zawáhirí, jakožto propagátor Sykes-Picotovy dohody, trval na rozlišování uměle narýsovaných hranic mezi Sýrií a Irákem, které se už v době, kdy vznikla dohoda, byly zakresleny podle více jak sto let starých osmanských hranic, ISIS trval na svém. Což prokázali při dobytí Mosulu v červnu 2014 a zničením hranice jak fyzicky, tedy buldozery, které ničily zátarasy, tak i symbolickým zřeknutím se Sykes-Picotovy dohody. Také to ale dalo najevo odmítnutí al-Zawáhirího postoje. Nejednalo se zde jen o vzpouru poručíka proti generálovi, ale o rozkol mezi an-Nusrou a ISIS. Podle al-Bagdádího byl egyptan (Zawáhirí) zkrachovalou existencí a zaprodancem.³⁹

Tento rozkol vedl k dalším změnám, co se týče regionálního a globálního džihádismu. Velká část zahraničních bojovníků přešla na stranu ISIS (hlavně kvůli vyhlášení chalífátu). K ISIS přešli bojovníci z poboček al-Kájdy od Egypta, přes Libyi po Somálsko a Nigérii. Dokonce i Jemen, kde byla nejsilnější pobočka al-Kájdy, padl do rukou ISIS.⁴⁰

Díky dosazení bojovníků z řad an-Nusry na vyšší, nižší i střední pozice v armádě a práci na taktickém PR gambitu (riskantnímu propagačnímu tahu – jedná se o něco, co může získat popularitu, nebo více srazit v očích lidí) se Bagdádí octl ve vedení teroristické armády, kde bylo více cizinců. Rozprostřeli se po Levantě a Mezopotámii. Tímto se al-Bagdádí vzdal al-Káidy a vrátil ISIS v Iráku v podstatě na začátek.

---

³⁹ WEISS, Michael a Hassan HASSAN. *Islámský stát: uvnitř armády teroru*. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3. s. 189 - 191

⁴⁰ GERGES, Fawaz A. *Islámský stát: cesta k moci*. Přeložil Eva KŘÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3.

„Zastávám názor, že ISIS je projekt generace, která přišla po al-Kájdě a jejíž posedlost politikou identity se dramaticky liší od postojů mateřské organizace, al- Kájdy, která cílí na vzdáleného nepřítele. Zásadní rozdíly v taktice obou skupin vedou k převratným změnám, pokud jde o geopolitické hrozby i příležitosti, jež svými dopady mění prostředí i kontext, v nichž obě skupiny působí. Když se například ISIS na roku 2015 ocitl v Iráku i v Sýrii pod vojenským tlakem, začal stále častěji útočit na zahraniční cíle včetně spektakulárních akcí proti Západu a ruským zájmům.“⁴¹

2.3.1 Chalífát

Jak již víme, v roce 2006 přišel od ISIS první pokus o vyhlášení samostatného státu, který nerespektoval hranice a nutili to přijmout okolní svět jako hotovou věc.

V roce 2006 nebyla politická situace v Iráku nijak vlídná. Al - Kájda, jejímž členem v té době ISIS byl, to neviděla jako schůdné řešení. ISIS se snažil osamostatnit a nehodlal tolerovat žádný odpor vůči svému postavení, coby samostatnému státu. Bin Ládín ale věřil, že je nutné nejprve získat širokou základnu z mas obyvatelstva a až poté vyhlášovat stát. Bin Ládín měl pravdu a ISIS byl téměř zničen a chalífát z roku 2006 nepřetrval.

I přes neúspěchy, které Islámský stát potkaly, tvrdě pokračoval dál a odporoval nejen podřízeným skupinám, ale také nadřízené al-Kájdě. McCants předkládá tezi, že v případě, že by se pokusili o další přerod už v roce 2008 pravděpodobně by to pro ISIS byla konečná. V té době se v Iráku vyskytovalo příliš mnoho amerických vojáků. Navíc Sunnitské kmeny byly v roce 2008 ochotné podílet se na boji proti společnému nepříteli, tedy teroristům, a většina kmenů se hlásila k šiítům.

Chalífát sice byl i cílem al-Kájdy, ale oba její vůdcové argumentovali tím, že je třeba budovat ho postupně, a že to musí být správně načasované. Byli přesvědčeni, že vybudování chalífátu nemůže fungovat jen virtuálně. Je třeba plně ovládat území daného státu. Necelý rok před svou smrtí dokonce bin Ládín své stoupence dopisem varoval, že nesmí opakovat chyby minulosti a na seznamu příkladů byl i ISIS v Iráku.⁴²

---

⁴¹ Tamtéž

⁴² GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KŘÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3. s.212

Začátek června 2014 byl pro Mosul zlomovým. Policejní i vojenské jednotky uprchly, aby neskončily jako varovné příklady. Zhruba tisíc bojovníků Islámského státu obklíčilo Mosul, který následně dobyli. Po několika dnech byla na městském úřadě vztyčena černá vlajka.

Čímž Bagdádí, jeden z vůdců ISIS, vyhlásil, a to i navzdory vnitřnímu i vnějšímu ozbrojenému odporu, celosvětový chalífát, tedy ne pouze v Iráku a Sýrii.

Tím ISIS začal ovládat území od Mosulu až po okrajové části města Aleppo v Sýrii. Tato oblast byla kdysi ovládána Núr ad-Dín Zengím, středověkým sultánem a vojevůdcem, který byl postrachem Křižáků a podle McCantse i tím, kdo velice inspiroval Zarqáwího.⁴³

Tři týdny po tomto činu vyšlo prohlášení: „*Vyšlo slunce džihádu a zazářily radostné zvěsti dobra. Na obzoru se rýsuje triumf a objevily se znaky vítězství.*“⁴⁴

V roce 2014 výše zmíněné kmeny nevěřily oficiálnímu Iráckému režimu a vojáci USA odešli. Samy vládní jednotky si pak nevěděly rady se západní částí země, kde se nacházejí sunnitské kmeny.⁴⁵

Někteří odborníci z této příležitosti viní právě USA. Spojené státy mnoho let v zemi potíraly spolu se svými spojenci terorismu. Náhle odjely ze země a nechaly východ na pospas, vzniklé vakuum pak využili teroristé.

Felix Tauer vysvětluje, že z historického hlediska je chalífát vytvořený vyhlášením chalífy, nejpodstatnější osoby islámské teokracie. Chalífa je vládce, který je hlavou islámské ortodoxie. Jeden z nejpodstatnějších chalífátů historie byla pět století trvající vláda potomků proroka Muhammada. Přesněji potomků strýce proroka al-Abbása, od čehož odvozovali svůj název.⁴⁶

Gerges ukazuje, že snahu o vyhlášení Islámského státu měla i al-Kájda, ale pro důraz na postupné kroky a neschopnost si udržet dobyté území neměla šanci cíl splnit. Na rozdíl od nich si ISIS udržel dobytá území a pokračoval ve své činnosti, jak v Iráku, tak v Sýrii.

---

⁴³ MCCANTS, William Faizi. Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: CPress, 2016. ISBN 9788026412335. str. 143

⁴⁴ MCCANTS, William Faizi. Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: CPress, 2016. ISBN 9788026412335. str. 147

⁴⁵ Tamtéž

⁴⁶ TAUER, Felix. Svět islámu: dějiny a kultura: nástin politického, sociálního, hospodářského a kulturního vývoje země, do nichž proniklo učení arabského proroka, od jeho vystoupení do konce první světové války. Vyd. 2. Praha: Vyšehrad, 2006. ISBN 80-7021-828-2. str. 97-98

„Ustavení chalífátu přivábilo do řad ISIS tisíce místních i zahraničních rekrutů a přísahali mu věrnost.“⁴⁷ Tím ISIS přebral mnoho bojovníků al-Kájdý, jejíž pobočky ze Somálska, Libye, Egypta i Jemenu, nejsilnější pobočky, přísahaly věrnost ISIS.

Zároveň pro demonstraci, že myslí chalífát vážně, strhl ISIS hranici mezi Irákem a Sýrií, čímž se vyčlenil proti Sykes-Picotově dohodě. Bagdádi se totiž nikdy netajil touhou zrušit tuto dohodu a nastolit chalífát, či panislamistický stát, podobný velikosti osmanské říše.⁴⁸

Islámský stát se snažil o nadnárodní stát, který by dle jejich nákresů mohl sahat až k českým hranicím.

„Vůdce Islámského státu Bagdádi chce vytvořit říši sahající od Pyrenejského poloostrova na západě přes severní Afriku, Arabský poloostrov a Perský záliv až po Indický subkontinent na východě. Na mapě džihádistů je v chalífátu černě zakreslena Orobpa (Úruba – Evropa), která končí na jižní hranici Česka a mimo jiné zahrnuje Rakousko, Maďarsko, Chorvatsko i Ruskem zabraný Krym.“⁴⁹

2.4 Boj proti ISIS

Při vzniku a vývoji ISIS hrál boj proti terorismu nemalou roli. Podle některých autorů to byla právě snaha Ruska bojujícího proti al-Kájdě, kdo dal příčinu vzniku ISIS, jak si ho vysnil Zarqáwí.⁵⁰ Jiné teorie naopak mohou uvádět, že na vině je odchod americké armády a rozpuštění té irácké.

Pokud se bavíme o vývoji, musíme se také pozastavit nad bojem, který proti ISIS vedli i jiní. Je to např. příběh učitelky, nebo reakce hackerské skupiny, co dokázaly ISIS odstříhnout od mnoha potencionálních zahraničních i místních bojovníků.

Islámský stát byl a pravděpodobně stále i je teroristická organizace, která svými činy děsí jednu polovinu světa a láká k sobě tu druhou. Mezi hlavní nepřátele, které ISIS má, řadíme vlády většiny zemí světa, především USA, která po 11.září 2001 vynaložila nemalé prostředky na

---

⁴⁷ GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KRŽÍTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3. str. 212

⁴⁸ GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KRŽÍTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3. str.52

⁴⁹ JÉGL, Pavel. Jak bojovníci za islám k bohatství přišli. Finmag [online]. 2014 [cit. 2020-04-17]. Dostupné z: <http://finmag.penize.cz/ekonomika/290310-jak-bojovnici-za-islam-k-bohatstvi-prisli>

⁵⁰ Viz kapitola popisující Zarqáwího začátky ve zpravodajství a důvody jeho nenávisťi

potření terorismu na blízkém východě. Mezi spojence USA patří i Česká republika, která se v boji proti terorismu také angažovala. Nebyly to ale jen vlády jednotlivých států, které se k terorismu stavěly odmítavě.

Můžeme spekulovat, nakolik je Rusko na straně zbytku zemí, či terorismu. Spekulace o mnoha komplikovaných mezinárodních vztazích, či spekulace o vztazích mezi teroristickými skupinami, kdy se i sama al-Kájda rozhodla jít v určitou chvíli proti ISIS, mohou jen komplikovat pochopení pravdy.

Odpor, či boj proti terorismu je velice obtížná a rozsáhlá kapitola. Jedná se o něco, kde každý krok může být smrtelný. Vlády bojovaly za pomoci armád, náletů a bomb, které zničily vše v dosahu. Nespočet vojáků z mnoha zemí světa zemřelo při boji proti terorismu, ať už na území Iráku či Sýrie, ovšem jak se zdá, toto nevede k ničemu a v dlouhodobém hledisku vojenská intervence Ruska a USA na území blízkého východu dala důvod dalším a dalším teroristům k boji.

Co se zatím ukázalo jako úspěšné, jsou boje jednotlivců, které je mnohem těžší vystopovat. Mnoho statečných jedinců, kteří se jakožto obyvatelé Sýrie a Iráku nebáli vystoupit z davu a postavit se proti teroristům. Většina těchto lidí byla nemilosrdně odstraněna z cesty, což ale není případ bývalé učitelky Nawfal z Rakky, díky níž se zamezilo dezinformacím a odhalila se skutečná podoba ISIS. Navíc její chování podpořilo mnoho dalších, aby se postavili proti terorismu.

2.4.1 Odboj z řad obyvatel – Nawfal

Obyvatelstvo Sýrie i Iráku se dělí na mnoho podskupin. Na ty, co souhlasí s terorismem, na ty, co si nejsou jisti a na ty, co s terorismem otevřeně nesouhlasí. První část obyvatelstva se mnohdy přidávala k ISIS a hrdě nosila černou vlajku, mučila lidi a ubližovala jim, nebo jen dávala otevřeně najevo svůj souhlas s terorismem a spokojeně dál žila.

Druhá část obyvatelstva jsou lidé, kteří si svým způsobem uvědomují, co všechno je špatně, ale mají strach vystoupit proti, aby nedošli k fyzické, či psychické újmě. Tito lidé žijí ve strachu, co bude. Je možné, že se někteří z nich jednoho dne proti terorismu otevřeně postaví.

Můžeme sem zařadit jak obyvatelstvo Sýrie, tak mladé lidi, kteří po zmanipulování přicestovali na území ISIS s vidinou lepšího života. Nutno podotknout, že mnohdy se po nějaké době chtějí vrátit nazpět do bezpečí Evropy, či USA.

Třetí a asi nejpodstatnější část obyvatelstva jsou lidé, kteří se nebáli vystoupit i za cenu vlastního života a poukázat na to, co je špatně. Snažili se zabránit zvěrstvům, která byla páchána, ať se už jednalo o vtloukání nesmyslů dětem do hlav nebo mučení lidí na veřejnosti.

Nawfal je učitelka z Rakky, která se řadí to třetí skupiny. Poskytla mnoho intervií, kde popisuje svůj život v Rakce, spolu se svým veřejným odporem proti ISIS. Její osud nám popisují Michael Weiss a Hassan Hassan ve své knize Islámský stát: Uvnitř armády teroru.

„Začala jsem demonstrovat, protože sebrali Otce Paola.“ Řekla a mínila tím italského jezuitského kněze, který severně od Damašku vedl po čtyřicet let farnost a od počátku podporoval syrskou revoluci. Po připojení k protestantům v Rakce ho příslušníci ISIS unesli a již o něm nebylo zmínky.⁵¹

Podle Nawfal chtěl tento farář, aby skončilo zabíjení a tajnůstkářství. Ve chvíli, kdy zašel za příslušníky ISIS, aby s nimi promluvil, zmizel.

Nawfal se stala v očích syrských umírněných aktivistů hrdinkou i menší internetovou celebritou. Vytvořila zhruba čtyř minutové video, ve kterém kritizovala ISIS pro jejich neúprosná nařízení a náboženské tmářství. Video s titulem *Žena v kalhotách* je narážkou na odmítnutí dodržování normy pro oblékání žen, které prosazuje ISIS. Video je bohužel v ČR nedohledatelné, nebo nedostupné.

Podle ní je islám špiněný a ISIS je odrazem totalitarismu, který původně chtěli obyvatelé Sýrie odstranit. *„S lidmi zacházejí hrozně. Jsou přesně jako Asadův režim. Zastrášují lidi a ti se pak podřídí.“*⁵²

Nawfal se snaží bojovat proti ISIS v rámci nenásilných demonstrací, o kterých ale dlouhou dobu nikdo neslyšel. ISIS totiž v prvních dnech protestního hnutí zakázala civilistům pořizovat snímky, nebo nahrávat videa z Rakky. Na to Nawfal reaguje: *„Příslušníci ISIS mlátí lidi na ulici bičem. Kdyby někdo šel kolem a pořizoval si na kameru „ilegální“ snímky, zavřeli by ho do vězení. Během měsíce a půl, co jsem protestovala před jejich velitelským, nikdo si mě nevyfotil, protože se všichni báli.“*⁵³

---

⁵¹ WEISS, Michael a Hassan HASSAN. Islámský stát: uvnitř armády teroru. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3. s. 196 - 199

⁵² Tamtéž

⁵³ WEISS, Michael a Hassan HASSAN. Islámský stát: uvnitř armády teroru. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3. s. 196 - 199

Nawfal dále západnímu světu odhaluje i jeden z dalších úspěchů ISIS v podobě rekrutace dětí. *„Chudí a nevdělání lidé nevěnují pozornost tomu, co dělají jejich desetileté děti. Ty pak vyjdou ven a příslušníci ISIS jim slíbí pro jejich rodinu jídlo a peníze. Povyšují tyto děti, říkají jim „šejchové“, dávají jim zbraně a moc a dělají z nich dětské vojáky. Ale tohle jsou jen desetiletí hoši, kteří nikdy nestudovali teologii a najednou jsou z nich šejchové! Bojím se, že tohle opravdu ničí představu o tom, kdo jsou muslimové a co je to islám.“*⁵⁴

Jako jediná se Nawfal dokázala postavit teroristickému režimu, který se ujal moci a dokázala přežít. Její činy byly neskutečně statečné. Sama neměla šanci vědět, který den bude ten poslední.

I přes příkoří, kterými si mladá žena dosud musela procházet, stála vždy neochvějně za svým. Ve chvíli, kdy na ní plivali, chovali se k ní brutálně, nadávali ji. Dokonce ji opakovaně přejeli autem. Když na ní mířili zbraní, vyzvala je ke svému zastřelení a kdovíproč se tak nestalo. Možná to bylo tím, že byla ženou, možná tím, že byla bývalou učitelkou... Sama je však názoru, že unikla „spravedlnosti“ ISIS jen těsně.

Když ke konci září roku 2014 zaútočili příslušníci ISIS na dva kostely v provincii a podpálili je, ze špiček věží navíc odstranili kříže a nahradili je černými vlajkami globálního džihádu. Byla to právě Nawfal, kdo vedl protest zhruba dvou tuctů nesouhlasících lidí, k velitelství ISIS ale došla sama. Všichni ostatní dostali strach a rozprchli se. Následující den, zaútočili bojovníci ISIS i na další kostel, vydala se Nawfal s transparentem *„odpusťte mi“* opět před velitelství. Nápis na transparentu světovala své rodině a svým známým.⁵⁵

Nejprve za ní byl vyslaný zhruba šestnáctiletý mladík, který měl očividnou touhu ji zabít, ale nesměl. Poté se přidali další, kteří na místo dojeli, plivali na ni, mlátili ji, objevily se i nadávky. Začala křičet na okolí a volat své spoluobčany, aby se podívali, co se děje a zda se jim to líbí? Celé to nějak záhadně přežila. Po tomto incidentu se stáhla do ústraní, stěhovala se z domu do domu a následně utekla do Turecka.

Podle Nawfal se Rakka nikdy od ISIS neosvobodí, dokud se budou lidé bát se projevit a dokud bude ISIS v tomto utiskování pokračovat.

---

⁵⁴ Tamtéž

⁵⁵ WEISS, Michael a Hassan HASSAN. Islámský stát: uvnitř armády teroru. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3. s. 196 - 199

Není to ale jen ona, kdo bojuje. Nawfal podobných se nachází po celé Sýrii a Íránu stovky, ne-li tisíce. Přizívají je různé skupiny i ze zahraničí, které aktivně bojují proti ISIS. Jsou to i političtí komentátoři, kteří dle Josefa Krause, autora článku z Vojenských rozhledů. Dále také politici a média samotná, která na ISIS nenechají nit suchou. Pro tyto „osamocené“ bojovníky může být útěchou, že nejsou sami.

2.4.2 Hnutí Anonymous

Jedním z mnoha palčivých problémů, které se spolu s moderní dobou objevily, byl nábor nových „bojovníků“ skrze internetová fóra a stránky. Než se začne tato práce více věnovat způsobu jejich odstavení, je vhodné připomenout, že internet je svobodné médium, neměl by podléhat cenzuře, odstraňování videí, souborů, ani stránek. Podstata internetu je přístupnost informací. Zákony, které toto upravují si každá společnost i země nastavuje sama. Hackeři, nejsou lidé, kteří patří mezi státní složky, jsou to lidé, kteří mají na svědomí útoky na dopravu, nemocnice, účty, vyděračské emaily atd.

„Vzhledem k tomu, že v dnešní době je internet jednou z nejpoužívanějších každodenních technologií, byla propaganda ISIS umístěna právě sem. ISIS využívá YouTube, jakožto stránky pro nahrávání svých propagačních videí (Například videa, kde ukazují, jak „dobře“ se v ISIS žije, jaký je jejich tréninkový program apod.) Avšak jejich nejoblíbenějším sociálním médiem pro rekrutaci nových bojovníků je právě Twitter, který dokonce jejich účty toleroval a nesnažil se je s nějakou větší námahou zpočátku smazat. K jejich propagandě bylo také vytvořeno mnoho webových stránek, účtů na Instagramu, Tumblr a na mnoha dalších sociálních platformách.“⁵⁶

ISIS dokázal snadno využít svobodu internetu k šíření propagačních a náborových stránek. Měl různá internetová fóra (již zmíněný časopis Dabiq), dokonce si vytvořil vlastní aplikaci s názvem The Dawn of Glad Tidings, která umožňovala propojení uživatelů a další propagaci ISIS. Tato aplikace byla již odstraněna z *Android* obchodu a to 19. června 2015. Může se zdát šokující, že nic z toho žádná platforma dlouho neřešila a povolila propagaci ISIS, avšak jak již bylo řečeno, internet je obtížně kontrolované a svobodné médium.

Dalším výrazným odpůrcem ISIS, je známé hackerské hnutí Anonymous. Toto hackerské hnutí je velice těžké kategorizovat, neb nemá žádného známého vůdce, či ideový základ. Právě tato

---

⁵⁶ PAVELOVÁ, Alexandra. Útoky skupiny Anonymous proti ISIS. Security Outlines [online]. 2016, 24.4.2016, 2016 [cit. 2019-12-05]. ISSN 2533-4018. Dostupné z: http://www.securityoutlines.cz/utoky-skupiny-anonymous-proti-isis/?unapproved=8129&moderation-hash=5724ced17fd62d437dace0d5e595db3d#_ednref10

skupina byla v minulosti odpovědná za útok na PayPal, za zveřejňování tajných informací apod... Nelze je tedy brát jako zcela pozitivní sílu.

Jak ve své práci dokládá Alexandra Pavelová: „*účelem Anonymous je dodržování určitého pořádku na internetu, podpora svobody, oponování cenzuře a mnoho dalších. Jejich útoky proti ISIS se dají zařadit do oblasti vigilantismu. Některé jejich útoky se dají považovat za hackerské.*“⁵⁷

USA dle hackerů nejednalo dostatečně rázně. Z toho důvodu se hnutí Anonymous rozhodlo využít proti ISIS a její propagandě své internetové zbraně. USA je oslovováno hlavně pro to, že většina velkých firem, jako Apple, Microsoft, Twitter, Facebook apod. má sídlo v Silicon Valley v USA a podléhají tedy zdejšími zákonům.

Hackeri nejprve shromažďovali informace, především z Twitteru, Youtube a Facebooku, dále z různých internetových stránek a také z internetových fór.

Jelikož Anonymous nemá žádné známé vedení a vše je jen na ochotě účastníků, je těžké určit, kdy přesně začali s „anti propagandou“. Podle Maj Houli, youtube kanálu, se dá mluvit o největší aktivitě po útoku na Charlie Hebdo 7. 1.2015.⁵⁸

6. 2. 2015 pak přichází oficiální vyhlášení války proti terorismu na internetu ze stran hnutí Anonymous, které ve svém proslovu zdůrazňuje, že se jedná o útok jednotlivců s různým společenským pozadím: „*We are Muslims, Christians, Jews. We are hackers, crackers, hacktivists, phishers, agents, spies or just the guy from next door. We are students, administrators, workers, clerks, unemployed, rich, poor. We are young, old, gay or straight. We wear smart clothes or rugs. (...) United as one, divided by zero. (...) ISIS, we will hunt you, take down your sites, accounts, e-mails and expose you. From now on no safe place for you online. You will be treated like a virus and we are the cure.*“⁵⁹

Hnutí následně dokázalo shodit stovky účtů na Twitteru, desítky emailových schránek, mnoho internetových fór atd. Ve svém tažení dokonce založili Facebookové stránky, kam lidé mohli

---

⁵⁷ Tamtéž

⁵⁸ MAJ HOUL. Anonymous- #OpISIS Continues... Round 6. In: YouTube [online]. Zveřejněno 20. 03. 2015 [vid. 2019-12-05]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=yX9d4CuIdFQ&list=PLIEipxwUWDXO0Shwls37qLoEa3ikasvix&index=9>

⁵⁹ MAJ HOUL (2015): Anonymous- #OpISIS Continues... Round 2. In: YouTube [online video]. 6. 2. 2015, [cit. 5. 12. 2019]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=BPE_sRhZp6M

hlásit výskyty propagace ISIS, aby ulehčili práci samotnému hnutí. Shození těchto účtů by měly vlády zvládnout samy.

11. února 2015 vyhlásili druhé kolo. V rozhovoru také zmínili, že Twitter „konečně“ začal spolupracovat a zrušil přes 1500 uživatelských účtů. Dále také vytvořili a poskytli seznam, který měl umožnit vládám, aby ukázaly svou spolupráci a sami zrušili několik účtů ISIS. To se však nestalo. A tak byly účty ze seznamu hnutím shozeny 15. 2. 2015.⁶⁰

Netrpělivost hnutí byla téměř neskutečná, a když se 20. 2. 2015 vláda USA na Washingtonském summitu domluvila na plánu o zrušení propagandy online, dostali jen komentář: „*Lepší pozdě než nikdy.*“ Dále hackeři vytváří seznam emailových účtů, jejichž propojení s ISIS je dle nich markantní a požadují po USA, aby zatlačily na Youtube a Facebook, které by tyto účty zrušili, podobně jako tomu bylo s Twitterem.⁶¹

V dalších dnech se na scéně objevily další hackerské skupiny jako RedCult a GhostSecem, kteří se připojují ke shazování a poukazují na nečinnost USA. Kromě toho také ruší propagační stránky ISIS.

Většina operací ISIS byla propagována skrze skupinu Cyber Brain, kterou jednoho dne Facebook bez milosti odstavil, za porušování pravidel užívání. Naneštěstí se video o tomto zrušení stalo natolik virální a současně vyšly najevo nové skutečnosti a důkazy, které prokazovaly, že pravidla porušena nebyla a Facebook opět celou skupinu obnovil.⁶²

Následovalo připojení dalších skupin, jako například CtrlSec atd., které spojily síly s hnutím.

Anonymous a dokázaly vygenerovat seznam účtů, který byl postaven proti Twitteru se slovy, že by měl dokázat, že bojují s ISIS.

13. 8. 2015 se objevují prohlášení o počtu více jak 900 shozených Twitterových účtů a také prohlášení o zjištění dalších možných teroristických útoků, které byly bez prodlení předány informačním službám. Hnutí dodává, že zatím je na žádost informačních služeb nechávají

---

⁶⁰ MAJ HOUL (2015): Anonymous- #OpISIS Continues....Round 3. In: YouTube [online video]. 11. 2. 2015, [cit. 5. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=1poslTJnejY>

⁶¹ PAVELOVÁ, Alexandra. Útoky skupiny Anonymous proti ISIS. Security Outlines [online]. 2016, 24.4.2016, 2016 [cit. 2019-12-05]. ISSN 2533-4018. Dostupné z: http://www.securityoutlines.cz/utoky-skupiny-anonymous-proti-isis/?unapproved=8129&moderation-hash=5724ced17fd62d437dace0d5e595db3d#_ednref10

⁶² Tamtéž

utajené. V případě se některý z útoků uskuteční, okamžitě seznam zveřejní a spolu s nimi i seznam služeb, které tuto informaci dostaly.⁶³

Anonymous i GhostSec začaly spolupracovat se složkami USA a zasílali potřebné informace, které mohou zabránit teroristickým útokům. Společnost Facebook a Twitter se snaží zabránit novému náboru rušením propagačních stránek ISIS. Zatímco společnost Facebook tvrdě trestá jakýkoli pokus o propagaci, Twitter maže jen ty s vysokým počtem sledujících.⁶⁴

V návaznosti na tento boj se 3. 6. 2015 objevuje organizace Europol, která se snaží nalézt a nechat smazat účty bojovníků ISIS za pomoci spolupráce se sociálními sítěmi. Také se snaží vypátrat fyzické osoby, které stojí za touto propagandou a zatknout je. Ačkoli ředitel sám nevěří, že by měli šanci nalézt všechny, doufá, že alespoň většinu.⁶⁵

Velká Británie si vzala za úkol zlepšit svou obranu v kyber prostoru a dost možná i zaútočit nazpět, zatímco Francie se se společnostmi Apple, Facebook, Twitter, Microsoft a Google dohodli na ofenzivní strategii, která bude útočit přímo na online aktivity ISIS.⁶⁶

Je docela ironické, že právě díky hackerům, kteří sami porušovali zákon, je momentálně internet víceméně bez náborových stránek teroristů. Každý pokus teroristů o jejich znovuvytvoření je i v tomto svobodném médiu tvrdě trestán, většinou smazáním.

2.4.3 Obrana proti ISIS

Jak již je v předchozích kapitolách uvedeno, mnoho lidí se rozhodlo bránit se proti ISIS a každý po svém. Jednou z nejčastějších a nejsnazších obran na území ISIS je útek, či jasně daný nesouhlas, jaký provedla Nawfal... naneštěstí tento způsob je velice nebezpečný. Jako logický způsob obrany se dále nabízí špionáž, např. pro USA.

---

⁶³ MAJ HOUL (2015): Anonymous- #OpISIS Continues... Round 4. In: YouTube [online video]. 22. 2. 2015, [cit. 5. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=uReXDeWfdYc&list=PLIEipxwUWDXO0Shwls37qLoEa3ikasvjsx&index=4>

⁶⁴ MAJ HOUL (2015): Anonymous- #OpISIS Continues... Round 5. In: YouTube [online video]. 6. 3. 2015, [cit. 5. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=32PHOzKISvc&list=PLIEipxwUWDXO0Shwls37qLoEa3ikasvjsx&index=5>

⁶⁵ MAJ HOUL (2015): Anonymous- #OpISIS Continues... Facebook took down. In: YouTube [online video]. 13. 8. 2015, [cit. 5. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=b9sU9ODduYw&list=PLIEipxwUWDXO0Shwls37qLoEa3ikasvjsx&index=10>

⁶⁶ MAJ HOUL (2015k), jeden ze zakladatelů RedCultu, rozhovor přes Facebook 4. 1. 2016.

Jak je ale výše popsáno jsou i jiné metody. Od demonstrací, až po kyber útoky na ISIS. Je dosti s podivem, že to byli právě hackeri, kteří se postavili otevřeně terorismu. Hackeri, kteří nemají vůdce, a každý z nich jedná jen na základě svého přesvědčení. Nedá se říct, že by je to zbavovalo viny za to, že porušují zákon.

Hackeri ke svému boji nepoužívají pouze shazování účtů a emailových adres, neničí jen fóra a propagační stránky, používají jednu z nejmocnějších zbraní internetu a tou jsou meme, fotoshopy, humor, zesměšňování a otevřenou kritiku.

Jedním z oblíbených se stalo například nahrazování hlav bojovníků ISIS hlavami gumových kachniček, nebo také otevřená kritika, nebo videa, která vydával Maj Houl, připomínající zpravodajství pod hlavičkou hackerů.

Souboje tedy nevede ISIS pouze s USA, ale také s hackery, které nemůže vystopovat. Díky hackerům se zastavila masová propagace ISIS na internetu a díky lidem jako je učitelka Nawfal mají lidé ještě naději.

3. Státní zřízení

„Stát (state) je politická organizace, která zakládá svrchovanou jurisdikci uvnitř přesně stanovených územních hranic a prostřednictvím soustavy stále fungujících institucí vykonává autoritu. Tyto instituce jsou jasně a zřetelně „veřejné“ v tom smyslu, že odpovídají za kolektivní organizaci života společnosti a jsou financovány z veřejných zdrojů.“⁶⁷

Podle této definice je nutné, aby stát měl jasně vytyčené území, funkční instituce a pevnou ekonomiku. Teroristé si toho byli vědomi a budovali svou organizaci jako státní zřízení, kdy od lidí vybírali daně a uzavírali mezinárodní kontrakty na černém trhu, nebo jen naplňovali již uzavřené kontrakty, např. s ruským plynovodem. Na svém území vydávali zákony a vymáhali daně, např. daň za nemuslimské obyvatelstvo, kterou vymáhali po ruských dělnících stavějících plynovod.

---

⁶⁷ HEYWOOD, Andrew. Politologie. 3. vyd. Přeložil Zdeněk MASOPUST. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-115-1.

V rámci snahy o státní zřízení měl ISIS nejen vlastní hymnu, ale také všem známou černou vlajku s nápisem v podobě muslimského vyznání víry. Barva vlajky odkazovala na proroka Muhhamada.⁶⁸

ISIS ve své snaze o napodobení státu zašel dokonce tak daleko, že zakládal nejen instituce financované z daní, ale také dokázal udržovat bezpečnostní složky.

Tuto snahu podporuje zpráva, kterou vydalo centrum NATO. Tato zpráva hovoří o neschopnosti ISIS dosáhnout svého cíle, tedy vytvoření státu, právě pro nenaplnění několika základních kritérií, jedním z nich je i legitimita.

„Na jednu stranu je patrné, že nemůžeme u IS hovořit o nějakém efektivním a legitimním vládnutí na kontrolovaném teritoriu. Spíše jde o příklad státního terorismu, tj. uplatňování strachu a násilí ze strany IS vůči obyvatelům žijícím na ovládaném území, na nichž se dopouští masivního, systematického a závažného porušování nejzákladnějších lidských práv, jako je právo na život, zákaz mučení, atd. IS pak zcela nebo částečně neplní zbývající dvě kritéria, a sice schopnost vstupovat do mezinárodních vztahů a legitimitu. IS zatím neprojevil zájem a ochotu vstupovat do mezinárodních vztahů s jinými státy. Naopak, IS si spíše přeje zničit tyto státy a nahradit je univerzálním chalífátem.“⁶⁹

3.1 Instituce ISIS

Stát lze definovat jako soubor institucí zajišťujících pořádek společnosti.⁷⁰

ISIS je známý pro svou touhu vytvořit vlastní stát vedený chalífou, který by se řídil pouze muslimským právem šaría. Jak již bylo řečeno, pro tuto ideu udělali teroristé maximum. Jejich stát ale potřeboval instituce a lidé potřebovali pracovní místa.

V knize Islámský stát: cesta k moci se Gerges snaží v několika podkapitolách vysvětlit mimo jiné i systém a instituce, které se nachází v ISIS. Gerges cituje Ubajda ad-Dulajmí a Abduláh al-Umrí: *„Islámský stát soustavně rozvíjí svou schopnost vládnout zaváděním služeb jako je*

---

⁶⁸ MCCANTS, William Faizi. Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: CPress, 2016. ISBN 9788026412335.

⁶⁹ TICHÝ, Lukáš. Legitimizace Islámského státu v Iráku a Sýrii a jeho budoucí vývoj. Natoaktual.cz [online]. 2017 [cit. 2020-04-17]. Dostupné z: http://www.natoaktual.cz/legitimizace-islamskeho-statu-v-iraku-a-syrii-a-jehobudouci-vyvoj-1dd-na_analyzy.aspx?c=A170403_100144_na_analyzy_m02

⁷⁰ HEYWOOD, Andrew. Politologie. 3. vyd. Přeložil Zdeněk MASOPUST. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-115-1.

*police, soudní systém založený na právu šaría, identifikační karty pro obyvatele, programy kontroly spotřeby, sběr odpadků a denní pečovatelská centra.*⁷¹ Dokud tedy lidé poslouchají stát, jsou ponecháni v klidu a na pokoji. Mnoho obyvatel uvádí, že ISIS vystupoval jako fungující stát zajišťující potřeby svým občanům. Vláda vyplácela mzdy a vyplňovala náhle prázdnotu státní správy vlastními institucemi, čímž si zavazovala spokojenost svých občanů.

ISIS v Rakce, Dajr az-Zauru, Fallúdži, Mosulu a mnoha dalších městech zaváděl administrativu, instituce a byrokracii, vše plně funkční. Dokonce zlepšil bezpečnost i zákony. ISIS vytvořil dostatek pracovních míst pro zemi se zdecimovanou ekonomikou.

Gerges dále uvádí Schmitova slova: *„Obyvatelé hlásí, že zajistil i fungování nezbytných potřeb jako jsou pekařství, policejní dohled, rychlé soudy, vydávání občanských průkazů a rodných listů, ochranu spotřebitelů, svoz odpadu, mateřské školy, čisté a dobře vedené nemocnice a sehnal učitele do svých škol, byť kvalita těchto služeb není ani hvězdná, ani nejsou zadarmo.*⁷²

Na první pohled se jeví, že ISIS překvapivě zvládal svou úlohu státu a skrze instituce dokázal dočasně zajistit občanům poklidný život.

McCants nepopisuje instituce jako takové, ale popisuje snahu o propagaci a jednání Islámského státu jako organizované skupiny velice blízké státnímu zřízení. ISIS má svého mluvčího, svátky a dokonce připravené návrhy na vlastní měnu.⁷³

„Po celém území Sýrie i Iráku se totiž vedle kontrolních stanovišť objevily billoardy, v jejichž pravé části byla černá vlajka s nápisem *„Není boha kromě Boha, a Muhammad je Posel Boží“*, zatímco v levé stálo *„Islámský stát: chalífát v souladu s prorockým postupem.*“ ... Slogan se stal navíc mottem prvního festivalu ... zvaného Da'wa“⁷⁴

ISIS se i přes svou snahu o zajištění klidného života svým občanům, nesnažil zakrýt krutosti, které páchal, což vedlo k nespokojenosti mezi občany.

---

⁷¹ GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KŘÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3.

⁷² GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KŘÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3.

⁷³ MCCANTS, William Faizi. Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: CPress, 2016. ISBN 9788026412335.

⁷⁴ MCCANTS, William Faizi. Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: CPress, 2016. ISBN 9788026412335

Instituce, které byly v Islámském státu, byly funkční a manipulační. Ve školách se teroristé snažili naučit děti poslušnosti a občany podrobovali přísným pravidlům, pokud je však dodržovali nedocházelo k dalším perzekucím. Vzhledem k minulosti Iráku, jsou tamní lidé rádi za dostatek jídla a služeb. To jim však v roce 2015 a 2016 vzalo USA společně s Ruskem a dalšími zeměmi v podobě útoků na ropná pole. Způsobili tak masivní díru v ekonomice, mnoho lidí ztratilo práci a nebyli schopni platit vysoké daně, vypadávala elektřina a léky začaly být těžce dostupné.

3.2 Ekonomika ISIS

ISIS často používal peníze k úplatkům, či k nákupu zbraní. Pro obyčejného člena mohlo být členství v této „sektě“ neskutečně drahé a často museli rozprodat všechn svůj majetek, či ho věnovat ISIS. Stejně tak území, které si zabrali včetně majetku na něm jim patřilo, ale to nestačilo.

Ekonomika ISIS byla mnohem propracovanější. Po vyhlášení chalífátu se hlavním zdrojem příjmů staly vysoké daně, které vybírali od občanů. Dalšími hlavními zdroji pak bylo jistě výkupné, které pomohlo do začátků, těžba ropy a pašování zbraní či obrazů. A Samozřejmě dary od svých příznivců, které putovaly jak od šejků, tak i z Evropy a USA.

Po 11.září byla al-Kájda i její buňky pronásledovány ze strany USA nejen vojensky, ale také finančně. USA i její spojenci nechali zmrazit bankovní účty propojené s terorismem a odkázali teroristy na převodní systém Hawala, který nebyl zdaleka tak funkční jako bankovní převod. Podle Jégla toto silně oslabilo jak al-Kájdu tak její odnože.⁷⁵

Pro ISIS bylo záchrannou, že používali bankéře v Kuvajtu, na které se nevztahovaly Anti-Money Laundering od FinCenu, amerického úřadu, který vznikl za účelem vyhledávat konta teroristů a mrazit je.

Je vcelku ironií, že ISIS využíval právě Kuvajt, jehož existenci neuznával a měl s ním jiné plány.

Západní tajné služby odhadovaly před dobytím Iráku majetek ISIS zhruba na 800–900 milionů dolarů, což je zhruba 20 miliard korun, to se však podle Jégla změnilo s dobytím Mosulu.

---

⁷⁵ JÉGL, Pavel. Jak bojovníci za islám k bohatství přišli. Finmag [online]. 2014 [cit. 2020-04-17]. Dostupné z: <http://finmag.penize.cz/ekonomika/290310-jak-bojovnici-za-islam-k-bohatstvi-prisli>

Občasné výpady, únosy, prodej ropy a historických památek, stejně jako zasílání darů dokázalo Islámský stát uživit dostatečně, aby získal Mosul, kde byla výstroj americké armády a banka, která v sobě měla zhruba 425 milionu dolarů, což je přibližně 10,625 mld. korun... Po dobytí Mosulu si ISIS na konto mohl připsat dalších 1,4 miliardy dolarů, tedy 35 miliard korun českých.

Ke konci roku 2014 tedy bojovníci ISIS nejsou závislí na finančních darech a jsou dokonale soběstační, pro to se jich už ani zákony proti praní špinavých peněz netýkají.

V roce 2015 si ISIS dokonce naplánoval kompletní rozpočet ve výši 51 miliard korun českých, které plánuje přerozdělit mezi platy, infrastrukturu, sociální výdaje a státní správu. Podle analytiků toho však není schopna dosáhnout, protože dosahuje ročního příjmu 36 miliard.

„Džihádisté ovládají oblast od syrského Aleppa po iráckou provincii Dijála, oblast bližící se rozlohou Německu, kterou obývá více než osm milionů lidí. Vybírají daně, přesněji výpalné, a mají příjmy z prodeje ropy – kontrolují sedm ropných polí v Iráku a šest v Sýrii. Jejich kapacita je 80 000 barelů denně. Islámský stát ji využívá z poloviny. Ropu prodává za „akční ceny“ 25 až 60 dolarů za barel (ropa Brent je obchodována za více než 100 dolarů za barel). Platit se však musí hotovostí.“⁷⁶

V tu chvíli se již dá hovořit o finanční samostatnosti, kterou ISIS oplývá. Politická situace v dobytých územích se pomalu uklidňuje a jak již bylo několikrát zmíněno, lidé žijí v relativním klidu a spokojenosti, byť pod přísnými pravidly. Tento poklid byl přerušen až smrtí vůdce.

„Teroristické útoky přitom můžete pořídít za paketel. Připomínám, že al-Káida vystačila na 11. září s rozpočtem milion dolarů.“⁷⁷

Zajímavostí je, že ISIS ve své snaze být státem zašel až tak daleko, že si založil vlastní měnu.

Jedná se o mince údajně vytvořené z 24 karátového zlata, které by v USA vynesly asi 139 dolarů v přepočtu zhruba tři a půl tisíce korun jedna. Na platidle je nápis „*V boha věříme: Islámský stát*

---

⁷⁶ JÉGL, Pavel. Jak bojovníci za islám k bohatství přišli. Finmag [online]. 2014 [cit. 2020-04-17]. Dostupné z: <http://finmag.penize.cz/ekonomika/290310-jak-bojovnici-za-islam-k-bohatstvi-prisli>

⁷⁷ Tamtéž

– *chalífát založený na učení Proroka.*“ Cílem vlastní měny je údajně uniknutí „*tyranskému monetárnímu systému, který byl uvalen na muslimy.*“⁷⁸

3.3 Bezpečnostní složky ISIS

„*Má Zaraqáwí nekonečnou zásobu náměstků/zástupců/pobočníků/spolupracovníků/zastupujících velitelů/atd., nebo jen nahodile prohlašujeme, že každý stý povstalec, kterého jsme zajali nebo zabili, je Zaraqáwího pobočník?*“⁷⁹ Zamýšlí se autor článku Chadúrí Imád v Muslimských listech, které zprostředkovává periodikum Matrix 2001 společně se seznamem uvedených jmen a hodností.

Tento článek odkazuje k důležitému faktu. Nejde jen o to, zda byli či nebyli zajatí muži skutečně těmi, za které se vydávali. Jde tu převážně o to, že ISIS měl vždy rozdělenou moc mezi mnoho pobočníků a velitelů, kteří spravovali určitá území. Menší vůdci zajišťovali přežití ISIS i v případě, že chalífa zemře.

Mezi nejpodstatnější složky pak mimo velitele konkrétního území spadali i tzv. Amnījāti, tedy bezpečnostní jednotky, pracující v utajení. Ti se starali o zatýkání a prošetřování bezpečnostních případů. Veřejnosti není jejich činnost mnoho známá. Weiss popisuje rozhovor s jedním z Amnī, vydávajícího se za doktora. Ten prozradil, že ISIS nemohl ponechat nic náhodě a mnoho Amnī měl právě i za hranicemi, aby byl vždy dostatečně informovaný.

„*Informace je základem a pilířem pro všechno. Potřebujeme vědět, zda za našimi hranicemi nedochází k nějakým aktivitám, které by nás mohly v budoucnu postihnout. Musíme mít své lidi i mimo naše teritoria. To vše potřebujeme provádět, aniž bychom kompromitovali stát, takže na tuto práci je důležité mít spolehlivé, zdatné a důvěryhodné lidi.*“⁸⁰

Pro Islámský stát je tedy nutné fungovat nejen jako teroristická organizace, která zasévá do lidí jen a pouze strach. Je zde vidět, že se snaží fungovat jako stát, který má své tajné složky, které napomáhají jeho dalšímu vývoji.

---

⁷⁸ Kde bere Islámský stát peníze? Aktuálně.cz [online]. [cit. 2017-10-17]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/kde-bere-islamsky-stat-penize-a-za-co-jeutraci/r~2aa911e2a32111e5bfa90025900fea04/?redirected=1508258671>

⁷⁹ KOLIK MÁ VLASTNĚ ZARQÁWÍ POBOČNÍKŮ? Matrix 2001/GAIA [online]. Ostrava: Matrix Consulting s.r.o., Gaia, 2005, 22.10.2005 [cit. 2020-04-18]. Dostupné z: <https://www.matrix-2001.cz/clanek/kolik-ma-vlastne-zarqawi-pobocniku-782>

⁸⁰ WEISS, Michael a Hassan HASSAN. Islámský stát: uvnitř armády teroru. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3. str. 220

ISIS se zároveň dokáže velice účinně ubránit špionáži. Podle Weisse má propracovaný systém vnitřní bezpečnosti i přes „mírnější“ požadavky k přijetí. Tedy ne i osm hodin trvající výslech nemálo podobný vymývání mozku.⁷⁰

Bezpečnostní důstojníci se dále musí učit politice, vojenství, umění komunikace a samosebou práci v utajení.

ISIS umí se získanými informacemi pracovat skutečně bezchybně. Nejen, že dokáže za pomoci rychlých přesunů a přesného vytyčení cílů dosáhnout svého, což bylo vidět např. při dobytí Mosulu, kdy bojovníci přesně věděli, koho je třeba zabít, co nejdříve. Členové bezpečnostních složek navíc umí bez obtíží splynout s davem.

Tato taktika bojovníků ISIS dokázala získat celé město několik dní před tím, než tam skutečná vlna bojovníků dorazila. Podobně impozantní kousek byl při bojích s an-Nusrou (jedné z částí al-Kájdý), kdy se více než polovina chtěla v květnu 2012 připojit, ale ISIS jim nařídil zůstat, kde jsou a využil jich později.

Mimo bezpečností složky, byrokracii a místní velitele má ISIS také duchovní vůdce. Nejvyšším z nich je chalífa, dále tu jsou tzv. sharí'í. Ti zajišťují dostatečnou duchovní podporu.

3.4 Osobnosti ISIS

ISIS jakožto organizace nevznikla sama o sobě. Za jejím vznikem a vývojem stojí několik osobností, které utvářely její dnešní podobu. Vztahy mezi ISIS a al-Kájdou byly do nemalé míry tvořené osobnostmi, které ISIS vedli. Tito lidé jsou teroristé a zločinci. Autorka se snaží o výklad historie ISIS v její skutečné podobě a bez odsuzování jejich činů, snaží se pracovat pouze s fakty, která jsou dostupná v daném čase. Může se zdát, že jednotlivé osobnosti neodsuzuje a nekritizuje. Jedná se zde pouze o popis jejich osobností, historie a činů z faktického hlediska.

Velké osobnosti ISIS jsou zakladatel Zarqáwí, velitelé al-Masrí, al-Bagdádí a emír al- Bagdádí.

3.4.1 Zárqáwí

3.4.1.1 *Dětství*

Původním jménem Ahmad Fádíl Nazzál al-Chalajla pocházel z kmene bani Hasan, tedy konfederace beduínů sídlících na východním břehu Jordánu. Tento kmen byl znám svou loajalitou k Hašámovskému království.⁸¹

Otec Zárqáwího zastával významnou pozici vesnického stařešiny a často musel soudit spory, do kterých se jeho syn dostával.

Zárqáwí nebyl moc dobrý student a jeho cesta vedla spíše ke zločinu. Mezi zápisy v jeho rejstříku je pašování drog a pasáctví, za což šel i poprvé do vězení. Jeho matka se obávala o synovo bezpečí. Snažila se ho udržet od dalších zločinů, přihlásila ho tedy na náboženské přednášky.

Na těchto přednáškách v mešitě Al-Husajn Ben Alí objevil salafismus. Tato doktrína podporuje návrat k náboženské čistotě a tradicím, tedy původnímu učení proroka Mohameda. Podle salafistů je západní kultura znečišťovatelem arabského života, a džihád je ta „správná“ cesta.⁸²

3.4.1.2 *Počátky ve zpravodajství*

Na jaře 1989 dojel Zárqáwí do města Ghost v Afgánistánu, kde uviděl porážku Rudé armády. Začal si zde vytvářet kontakty. Rozhodl se, že se prozatím do Jordánska nevrátí.

O Zárqáwího cestě životem se pak moc neví. Navzdory své nedobré arabštině se stal dopisovatelem džihádistického magazínu Al-Bunján Al-Marsús (Pevná stavba). Při tom potkal svého švagra Al-Hamího, který přišel o nohu při výbuchu. Zárqáwí mu nabídl jednu ze svých sester za manželku.

Podle Al-Hamího obsahovaly Zárqáwího reportáže převážně rozhovory s veterány ze sovětsko-afgánské války.

Do Jordánska se Zárqáwí vrátil až v roce 1992, kdy ho sledovaly Izrealeské královské služby. Jeho návrat do civilního života byl velice neúspěšný. Zárqáwí se přidal do skupiny Bajt al-

---

⁸¹ WEISS, Michael a Hassan HASSAN. Islámský stát: uvnitř armády teroru. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3.

⁸² Tamtéž

Imám (Dům Imáma), založenou a vedenou al- Magdisím. Jejich první pokusy o získání zbraní a terorismus podle Weisse připomínali spíše grotesku.

Al-Magdisí nakupoval protipěchotní miny, protitankové rakety a ruční granáty, které dále pašoval do Jordánska, v rámci spiknutí proti koruně. Dokonce požádal Zarqáwího o skrytí a dočasné převzetí kontrabandu a následném návratu vedení kontrabandu. Ve všem mu Zarqáwí vyhověl. Nechal si však dvě bomby. Oba teroristé si byli vědomi, že je sledují GID a pokusili se z Jordánska utéct. Zarqáwího našli při razii v jeho domě v posteli. Pokusil se zastřelit důstojníka a spáchat sebevraždu, ani jedno mu nevyšlo.

„Byl obviněn a usvědčen pro nezákonné držení zbraní a členství v ilegální teroristické organizaci.“⁸³

Zarqáwí společně s al-Magdisím se pokusili soudní proces obrátit proti státu. V roce 1994 byli odsouzeni k patnácti letům ve vězení.

3.4.1.2 Vězení

„Během svého pobytu ve vězení se Zarqáwí stal cílevědomějším, brutálnějším a odhodlanějším. Jako příslušník kmene Nani Hasan měl vyšší postavení než jeho spoluvězni...“

V Jordánsku, jako kdekoli jinde, společenství věznic respektovalo privilegia a výhody, kterých si užívali někteří zločinci mimo své betonové cely Zarqáwí vykonával svůj vliv prostřednictvím poddajných nebo zkorumpovaných strážných a založil si prosperující kliku složenou ze stoupenců Bajt al-Imám.“⁸⁴

Zarqáwí zařídil, aby jeho stoupenci nemuseli chodit na ranní nástupy a nemuseli nosit vězeňské uniformy. Podle vězeňského doktora, dokázal své podřízené ovládat za pomoci očí.⁸⁵

Jednoho dne se otevřely Jordánské věznice inspekci z lidskoprávních skupin. Warrcik popisuje setkání Zarqáwího a jednoho z úředníků, který přišel požádat, aby o věznicích nemluvil negativně, výměnou za možné zkrácení trestu. Zarqáwí se s úředníkem pohádal, protože úředník postavil v jeho očích krále výše než Alláha.⁸⁶

---

⁸³ WEISS, Michael a Hassan HASSAN. Islámský stát: uvnitř armády teroru. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3.

⁸⁴ Tamtéž

⁸⁵ Tamtéž

⁸⁶ Tamtéž

Zvláštní Zaraqáwího stránkou byla jeho starostlivost a schopnost proměnit se ve spořádaného člověka a syna, kdykoli ho navštívila matka, či sestry. Psal jim dopisy překypující city, kde se dokonce střídaly barvy inkoustu a které občas zakončoval básněmi. Můžeme mluvit o zajímavé změně s ohledem na neschopnost napsat správně výhrušný dopis.

Zajímavá také byla jeho proměna v nervózního a pečujícího „rodiče“, kdykoli se jeden z jeho mužů zranil, či onemocněl. Dokonce se nejvíce ze všech staral o beznohého atentátníka, s náročnou psychickou poruchou. Toto chování bylo více než překvapující vzhledem k tomu že mu Zaraqáwí pomáhal i s každodenní potřebou.⁸⁷

V zimě 1998 se začaly ozývat první hlasy nespokojenosti proti Magdísímu. Byl na většinu vězňů příliš vzdělaný a mluvil moc uhlazeně. Oni žádali za vůdce Zaraqáwího, který nebyl tak učený a více byl na tělesnou řeč, častěji vzdoroval dozorcům, mluvil zpříma, přičemž neuznával kompromisy. To byl vůdce, kterého si propadlíci ze středních vrstev žádali, namísto teologa, jehož argumentům stěží rozuměli.⁸⁸

Zaraqáwí sám sebe pasoval do role vrchního znalce práva a vykladače islámské ideologie. Kdo mu stál v cestě, nebo se mu znelíbil byl slovně napaden nebo zbit. Jednomu vězni poslal výhrušný dopis, protože četl Zločin a trest. Dopis byl plný gramatických chyb a špatné arabštiny. A zároveň se ukázalo, že Zaraqáwí neumí dobře argumentovat.

Ne vždycky si však u stráží dokázal prosadit svou. To mu podtrhovalo nohy, jakožto nejvyššímu vůdci. Nejednou ho dozorcí zbili za to, že se jim postavil. Jednou ho dokonce uvrhli na osm a půl měsíce na samotku.

Za dobu strávenou ve vězení si Zaraqáwí přisvojil titul Emír, který do té doby náležel jeho učiteli a spolupachateli al-Maqdisímu. Maqdisí však prohlašoval, že mu ten titul pouze zapůjčil.

Oba dva ve vězení zlepšovali namísto svých literárních dovedností a slovní zásoby své svaly. I přes to si našli pár chvil k sepsání několika náboženských ediktů, které umístili na internet.

---

⁸⁷ WARRICK, Joby. Vzestup Islámského státu: pod černou vlajkou teroru. Přeložil Martin DOLEČEK. V Brně: Jota, 2016. ISBN 978-80-7462-968-6 str. 44-45

⁸⁸ WARRICK, Joby. Vzestup Islámského státu: pod černou vlajkou teroru. Přeložil Martin DOLEČEK. V Brně: Jota, 2016. ISBN 978-80-7462-968-6 str. 46

Několik z nich upoutalo pozornost bin Ládina, který sledoval už jejich soud s nemalým zájmem.⁸⁹

Pro Zarqáwího bylo podle Američanů vězení univerzitou, stejný případ to byl pak u Bagdádiho. Nakonec si Zarqáwí ve vězení odpykal jen část svého trestu. Zemřel totiž král Husajn a jeho syn Abdulláh II. (vzdělaný na západě) vyhlásil v březnu roku 1999 všeobecnou amnestii pro zhruba tři tisíce vězňů. Výjimkou byli ti nejhorší delikventi a tedy vrazi, pachatelé znásilnění a zrádci. Islamisté, kteří se nedopustili terorismu proti koruně byli propuštěni v rámci politiky usmířování se s Muslimským bratrstvem.⁹⁰

I po propuštění bral Zarqáwí vězně jako svou rodinu, což se tak docela nedalo říct o jeho manželce a dvou dětech. Jeho muži ho však chtěli následovat kam by si jen řekl. Snad i proto stál u vězení již od rozbřesku a promlouval ke svým mužům, jejichž činy nebyly omluveny amnestií.⁹¹

3.4.1.3 Zarqáwího vstup do al-Kájdý

V létě 1999 se pokoušel opustit Jordánsko jako začínající podnikatel. Zpravodajské služby ho zadržely před jeho matkou i ostatními cestujícími. Důstojník, který ho vyslyšel, byl dokonce i jedním z těch, co provedli razii na Zarkáwího než šel do vězení.⁹²

Po propuštění se vydal rovnou do Pákistánu, kde ho nakrátko zatkli pravděpodobně pro to, že mu vypršela platnost víza.⁹³

Namísto návratu do Jordánska nezákonně překročil hranice a vstoupil do Afganistánu, kde skončil ve džihádistickém „domu pro hosty“ ve vesnici západně od Kábulu.

První setkání bin Ládina a Zarqáwího nedopadla nijak dobře, protože ho bin Ládin podezříval ze špionáže pro GID. Zároveň se bin Ládinovi nelíbila Zarqáwího tetování, která si nechal udělat v mladém věku. Nejvíce však bin Ládin odrazovala arogance a až pak „nekompromisní

---

⁸⁹ WARRICK, Joby. Vzestup Islámského státu: pod černou vlajkou teroru. Přeložil Martin DOLEČEK. V Brně: Jota, 2016. ISBN 978-80-7462-968-6. str. 68-69

⁹⁰ Tamtéž

⁹¹ WARRICK, Joby. Vzestup Islámského státu: pod černou vlajkou teroru. Přeložil Martin DOLEČEK. V Brně: Jota, 2016. ISBN 978-80-7462-968-6. str. 68-69

⁹² WARRICK, Joby. Vzestup Islámského státu: pod černou vlajkou teroru. Přeložil Martin DOLEČEK. V Brně: Jota, 2016. ISBN 978-80-7462-968-6. str. 70-74

⁹³ WEISS, Michael a Hassan HASSAN. Islámský stát: uvnitř armády teroru. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3. str. 25-26

názory“, kterými disponoval Zarqáwí. Tohoto setkání se účastnil i Zawáhirí, který byl bin Ládínovým oblíbencem a souhlasil, že Zarqáwí nebude vhodným kandidátem na člena al-Kájdy.

Al-Kájda měla v té době vybudovanou síť v Afgánistánu a Severní Africe, táhnoucí se napříč zeměmi Perského zálivu. Potřebovala však zastoupení v zemích Levanty.⁹⁴

Proto i po neúspěšném setkání se Zarqáwí přidal do al-Kájdy a to na přimluvu al-Adíla, bezpečnostního šéfa al-Kájdy. Zarqáwí měl v té době v Levantě četné kontakty, které by se al - Kájde mohly časem vyplatit.

Musel ale svou důvěryhodnost dokázat vedením výcvikového tábora. Přijetím této nabídky se nemusel podřizovat al-Kájde, ani odsouhlasit každý ideologický bod, či přísahat věrnost bin Ládínovi. Díky tomu se mohl těšit z peněz, které mu budou posílat mecenáši z Perského zálivu.⁹⁵

V roce 2000 tedy vedl Zarqáwí výcvikový tábor vybudován z financí al-Kájdy, které však Zarqáwí dostal pouze jako formu půjčky. Tento tábor byl založený na skrovných prostředcích, a rozhodně měl daleko k americkým výcvikovým vojenským táborem. Bylo zde mnoho Syřanů, Jordánců a Evropanů.⁹⁶

Po útocích na Herát v roce 2001, které byli odpovědí USA na útok z 11. září, se Zárqawí a jeho druzi rozhodli uprchnout do Kandaháru. Na tuto čtyřdenní cestu bylo zapotřebí přes 400 automobilů, aby převezli bojovníky, jejich ženy i děti. Nikdo je však nezastavoval ani neodstřeloval. Po dojezdu rozhodli, že ženy a děti budou pokračovat do Turecka a muži naopak do pevnosti Tora Bora, kde se pravděpodobně účastnili bitvy u Tora Bora z prosince 2001.⁹⁷

„Navzdory Zarqáwího odmítnutí připojit se oficiálně k Ústředí al-Kájdy, po skoro dvou letech ho jeho džihádistická stezka přivádí na válečná pole, kde přísahá baj' u bin Ládínovi. Jedná ale stále nezávisle na vůli svého nového emíra... Zarqáwího generace posléze zastíní generaci

---

⁹⁴ WARRICK, Joby. Vzestup Islámského státu: pod černou vlajkou teroru. Přeložil Martin DOLEČEK. V Brně: Jota, 2016. ISBN 978-80-7462-968-6 str. 93 -94

⁹⁵ Tamtéž

⁹⁶ WEISS, Michael a Hassan HASSAN. Islámský stát: uvnitř armády teroru. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3. str. 18-26

⁹⁷ GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KŘÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3

Ústředí al-Kájdý a odmítne jeho autoritu v rámci vážně míněného pokusu změnit směr celého hnutí.“⁹⁸

Zarqáwí se za svou dosavadní životní dráhu mnoho nezměnil, byl vcelku málo vzdělaný, ale nekompromisní a dá se mluvit o tom, že byl ranař. Jeho nekompromisní názory byly ve své podstatě základem jeho úspěchu. Větší změna se objevila mezi lety 2001 a 2003, kdy se Zarqáwí pouštěl do četby z dějin Islámu, kde našel středověkého vojevůdce Núr ad-dín Zengího. Tento bezohledný středověký vládce Zarqáwímu imponoval svou ctižádostí a až nelítostnou výkonností, kterou předváděl, stejně tak absenci slitování. Tento vládce Zarqáwího pravděpodobně inspiroval k jeho další cestě do Iráku. McCants vysvětluje, jak se v Iráku zvolna začíná budovat tajná síť. Buňky této sítě pak v roce 2003 připravily zvláštní formu „přivítání“ a vzdoru americké armádě.⁹⁹

V této době již byl považovaný za mnohem více než pouze džihádistického novice a byla mu svěřena mnohem větší důvěra. To se prokázalo i v roce 2004, kdy zažádal v únoru o členství v al-Kájdě, jen se mnoho nezmiňoval o svém plánu na islámský stát.

Al-Kájdě předložil svůj plán, který obsahoval získání sunnitů pro svou věc, zničení šíitů, porážkou přechodné vlády a odstranění bezvěrců rozpoutáním války právě proti šíitům. Byl připravený na kritiku jeho horkokrevnosti. To, co mu vytýkali, tedy, že poteče muslimská krev a bitva, do které by se tím hnali, by byla nechutná, naopak vítal. Dokonce tvrdil, že je to zapotřebí.

„To je přesně to, co si přejeme, jelikož v naší současné situaci již není žádné místo pro dobro, ani pro zlo, šíité všechny podobné pojmy zničili.“¹⁰⁰

Pokud by al-Kájdá souhlasila, dostala by Zárqawího věrnost i spojení bojovníků obou organizací. Nakonec v říjnu 2004 bin Ládin a Zawáhíri jen nejistě souhlasili a k al-Kájdě se pak připojila celá Zarqáwího skupina, to i přes rozdílné názory k dosažení chalífátu.

---

⁹⁸ Tamtéž

⁹⁹ MCCANTS, William Faizi. Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: CPress, 2016. ISBN 9788026412335.

¹⁰⁰ MCCANTS, William Faizi. Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: CPress, 2016. ISBN 9788026412335. str. 25

Jak již bylo nastíněno Zarqáwí dosáhl mnoha rozkolů mezi ním a vedení al-Kájdy ve způsobu dosažení chalífátu. Zatímco on trval na své rychlé akci, Zawáhirí i bin Ládín ho nabádali k trpělivosti, kterou neměl, což byla ve výsledku jeho výhoda.¹⁰¹

Když pak v roce 2006 nastal pokus o vyhlášení prvního chalífátu byla situace v zemi natolik vyhrocená, že tento pokus nevyšel. Již bylo uvedeno, že ISIS nikdy nekontroloval území, které prohlašoval za své. Většina zdrojů se o tento drobný fakt opírá pouze jako o fikci, jakou si v ISIS extremisté vymysleli a vysnili a která se nikdy nestala skutečností.

3.4.1.4 Zarqáwího smrt

Vyhlášení prvního chalífátu uspíšila právě smrt Zarqáwího. Bylo to v červnu 2006, když se Američané rozhodli shodit bombu na území, kde se podle jejich zdrojů měl nacházet Zarqáwí. Vystopovat tohoto teroristu nebylo zdaleka lehké a ve výsledku se zdálo být spíše dílem náhody. Při spolupráci s britskou tajnou službou začali Američané zatýkat členy al- Kájdy. U jednoho z nich našli video, kde Zarqáwí nemotorně manipuloval s kulometem a zjistili od něj jméno Zarqáwího duchovního poradce. Díky této informaci dokázali Zarqáwího nalézt ve městě Hibhibu, které je nedaleko od Bagdádu.¹⁰²

Američané neváhali a 7. června 2006 zaútočili. Zarqáwího našli iráčtí vojáci zraněného, ale stále ještě živého, jeho zranění však byla smrtelná. Zarqáwí ztrácel před smrtí svou oblibu. Jeho útoky na civilisty jménem al-Kájdy byly jedním z mnoha důvodů. Ne jednou ho z toho důvodu i členové al-Kájdy veřejně obvinili. Jeho smrt však byla katalyzátorem. Vůdci al- Kájdy ho prohlásili za bojovníka a lva a po smrti ho začali blahorečit.

Zarqáwího smrt přinesla pak ještě další a horší rozkoly mezi jeho nástupci, abú Umarem al-Bagdádím a Abú Ajúb al-Masrím s místními komunitami.¹⁰³

3.4.2 al-Masrí

Abú Hamza Muhádžir nebo také Abú Ajúb al-Masrí, je jedna z postav, které jsou považované za nástupce Zarqáwího. Zvěsti, které kolem této postavy panují, tvrdí, že tato postava ve

---

¹⁰¹ MCCANTS, William Faizi. Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: CPress, 2016. ISBN 9788026412335.

¹⁰² WEISS, Michael a Hassan HASSAN. Islámský stát: uvnitř armády teroru. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3.

¹⁰³ GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KŘÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3.

skutečnosti nikdy reálně neexistovala. Tomáš Raděj uvádí, že“ *Někteří analytici mají za to, že iráčtí povstalci si sami vymysleli bojový pseudonym Masrí (v arabštině Egyptan) pouze proto, aby přesvědčili světovou veřejnost o mezinárodním charakteru džihádu proti Američanům v Iráku.*“¹⁰⁴

Kolem Masrího postavy bylo mnoho šumu. Někteří tvrdí, že je to nástupce Zarqáwího jako vůdce ISIS, jiní zase tvrdí, že se jedná o vůdce al-Kájdy, kterého zabilo americké bezpilotní letadlo. Jedná se však o dvě zcela různé postavy, což v Západním světě je mnohem těžší pro pochopení. Usáma bin Ládín skutečně měl zetě jménem Abú al-Chajr al-Masrí, kterého zabil americký dron v Sýrii, tato postava však s Abú Ajúb al-Masrím nemá vůbec nic společného. Jednu z platných teorií uvádí právě Raděj Tomáš, jak jsme si již uvedli, ale jinak není v rámci dostupných zdrojů téměř nic, co se týče druhého nástupce Zarqáwího.

Autorka nedokázala o této postavě dohledat nic víc než výše uvedené informace. Mnoho laické veřejnosti si plete al-Masrího z al-Kájdy s al-Masrím, nástupcem ISIS. K podobnému zmatení vede totiž i fakt, že ISIS byla jednu dobu přímou součástí al-Kájdy.

Al-Masrí byl pravděpodobně jen fiktivní postavou. Jménem, které sloužilo k vyplnění prostoru po Zarqáwím, před nástupem Bagdádího, aby světu ukázali, že smrt vůdce je nepoškodila.¹⁰⁵

Podle McCanta zemřel al-Masrí ve stejný den jako Abú Umar al-Bagdádí, další předpokládaný fiktivní charakter ISIS.¹⁰⁶

3.4.3 Bagdádí

Pokud se v této práci bavíme o Bagdádím, šlo dosud vždy o Abú Bakr al-Bagdádího, nikoli o Abú Umar al-Bagdádího. Jedná se opět o problém se stejným jménem. Abú Umar al Bagdádí byl zabit armádou USA v roce 2010, jednalo se o vůdce militantní skupiny, která byla taktéž součástí al-Kájdy. Co se týče následovnictví Zarqáwího, z dosud dostupných zdrojů víme jen, že byl zvolen Bagdádí, ale vzhledem k tomu, že chalífát byl vyhlášený v roce 2014 a Umar byl zabit v roce 2010, je to tedy Abú Bakr al-Bagdádí, kdo stanul v čele ISIS.

---

¹⁰⁴ RADĚJ, Tomáš. Irácké povstání v letech 2003-2009: strategie, taktika a ideologie islámských radikálních a nacionalistických uskupení. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2010. ISBN 9788086506913.

¹⁰⁵ U.S. Portrayal Helps Flesh Out Zarqawi's Heir [online]. New York: The New York Times Company, 2006 [cit. 2020-06-17]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2006/06/16/world/middleeast/16iraq.html>

¹⁰⁶ MCCANTS, William Faizi. Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: CPress, 2016. ISBN 9788026412335.

Abú Umar al-Bagdádí byl al-Kájdou označený za „*velitele věrných/Emíra věřících*“, tento čestný titul mu však byl málo, i přes to, že tak byli označováni pouze vládci. Tento titul rozvířil otázky směřování ISIS mezi džihádisty.¹⁰⁷

McCants na konto Umara uvádí, že se jedná o významnou postavu ISIS, stvořil totiž první stát, který je v moderní době složený jen z mudžihádistů. McCants tyto informace čerpá z rekonstrukce historie ISIS, kterou vydali sami v časopise Dábiq, proto jsou spekulace o existenci tohoto muže na místě.

Když byl v roce 2010 zabit v tajném domě, považovalo se to za slabinu ISIS a jejich velkou porážku, brzy ho však vystřídal Abú Bakr al-Bagdádí, který tento „titul“ zdědil.¹⁰⁸

Podle Los Angeles Times byl však i Abú Umar pouze fiktivní charakter.¹⁰⁹

3.4.3.1 Druhý al-Bagdádí

Abú Bakr al-Bagdádí nebo také původním jménem Ibráhím Awad al-Badarí byl dosazen na pozici velitele jako zcela neznámá postava.¹¹⁰

„Bagdádího cesta od emíra ISIS, jímž se stal v květnu 2010, k jeho prohlášení se novým chalífou ISIS a celého arabsko-islámského světa v červnu 2014 je příběh plný zvrátů a rozporů. Právě rozpory zřejmě stojí za onou „tajuplností“, jež obestírá Bagdádího vzestup od neznámého studenta náboženství k postavení globální celebrity – nejpřednějšího žijícího salafistického džihádisty světa.“¹¹¹

Abú Bakr al-Bagdádí je nástupce, který dokonale připomínal Zarqáwího. Co se týče psychologického profilu jedná se podle Gergese o zvráceného psychopata, který své činy dělá pro to, aby zasel do svých nepřátel strach a mezi stoupenci vyvolal bázlivý a hluboký obdiv.

---

¹⁰⁷ MCCANTS, William Faizi. Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: CPress, 2016. ISBN 9788026412335. str. 129

¹⁰⁸ Tamtéž

¹⁰⁹ SUSMAN, Tina. Al-Qaida's man in Iraq unveiled as fictional character: U.S. military says an Iraqi actor had portrayed the nonexistent leader. Chron World [online]. Los Angeles: The Houston Chronicle, 2007, 19.6 [cit. 2020-06-18]. Dostupné z:

<https://web.archive.org/web/20100425034923/http://www.chron.com/disp/story.mpl/front/4980195.html>

¹¹⁰ WEISS, Michael a Hassan HASSAN. Islámský stát: uvnitř armády teroru. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3. str. 131

¹¹¹ Islámský stát: Cesta k moci. Jak se zrodil nový Hitler: Od neznámého studenta náboženství k postavení globální celebrity – nejpřednějšího žijícího salafistického džihádisty světa. Seznamte se s tajemstvím Abú Bakr al-Bagdádího. Hlídací pes [online]. Praha: HlídacíPes.org, 2017, 4.8.2017 [cit. 2020-04-18]. Dostupné z: <https://hlidacipes.org/islamsky-stat-cesta-k-moci-se-zrodil-novy-hitler/>

„...od samého počátku uplatňoval vůči svým šíitským i sunnitským nepřátelům přemrštěnou míru násilí a brutality, aby navodil dojem krutosti a síly a ukázal, že jeho skupinu nelze zlomit ani tehdy, utrpí-li těžké rány.“¹¹²

I přes rozsáhlý výzkum tajných služeb jsou oficiálně o Bagdádím dostupné jen některé informace, zbytek se pohybuje ve fámách a spekulacích, které jsou mnohdy vytvořené konkurenčními džihádisty za účelem, co nejvíce poškodit chalífu.¹¹³

3.4.3.2 Život

Ibráhím Awad al-Badarí se narodil poblíž Sámarry v roce 1971. Oproti Zarqáwímu se Bagdádí stal islámským vzdělavcem a získal magisterský titul i doktorát na univerzitě v Azamíji.

I když se tvrdí, že Bagdádího nikdo neznal a objevil se odnikud, byl velice dobře znám jak Američanům, tak Iráčanům. Bagdádí odvozuje svůj původ od proroka Mohameda svou pokrevní spřízněností s Kurajšovskou kmenovou konfederací, což bylo později i jedním z důvodů jeho zvolení vůdcem.

Jeho strýc je členem iráckého Sdružení muslimských učenců ulamá a švagrová byla provdána za vůdce Irácké islámské strany. Toto příbuzenství mu zajišťovalo dobré jméno po celém Iráku.¹¹⁴

Co se týče jeho dětství, údajně vyrůstal ve skromných podmínkách v západní části Bagdádu, kde se vyskytoval zhruba stejný počet jak sunitských, tak šíitských obyvatel. Přátelé a známí ho popisovali jako samotářského člověka, který rozhodně s vraždícím psychopatem neměl nic společného. Nosil dobré známky a dobře hrál fotbal.¹¹⁵

Na střední škole se Bagdádí řadil mezi průměrné žáky, arabština mu vcelku šla, avšak s matematikou a angličtinou vyloženě souperil, což ho nutilo složit maturitní zkoušku až na podruhé a o pět let později získal bakalářský titul. Své studium zaměřoval nejprve na právo šaría, později na Korán obecně. Magisterského titulu dosáhl také až o mnoho později, protože

---

¹¹² Tamtéž

¹¹³ WEISS, Michael a Hassan HASSAN. Islámský stát: uvnitř armády teroru. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3. str. 131

¹¹⁴ Tamtéž

¹¹⁵ GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KŘÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3.

jeden z jeho konzultantů zemřel a druhý se odstěhoval, titul získal tedy v roce 1999, osm let poté, co ukončil střední školu. Kvůli vězení pak nenastoupil na další studia.¹¹⁶

3.4.3.3 Vězení

Bagdádí nebyl jako ostatní džihádisté horká hlava, naopak byl spíše tichým plánovačem. Svůj pobyt ve vězení využil, aby verboval ostatní vězně do vlastní skupiny, založené v roce 2003. Jeho zatčení bylo provedeno jen pro to, že byl v přítomnosti jiného cíle. Cílem byl Násaiif, u kterého byl v té době Bagdádí na návštěvě. Byl uvězněn do vězení Bucca a propuštěn o pár měsíců později.

*„...Hlavním cílem nebyl Bagdádí, ale Násaiif. Byl zatčen 31. ledna 2004 a 6. dubna téhož roku byl propuštěn. Poté již nikdy nebyl zatčen. Kdo tvrdí něco jiného, neříká pravdu.“*¹¹⁷ Sdělil al-Hášimí Weissovi s Hassanem.

Bagdádímu byl povolen pohyb po vězení a jistá shovívavost pro jeho vzdělání a schopnost řešit problémy mezi vězni. Bagdádí však namísto toho začal ve vězení problémy přidělovat, než aby je řešil. Po propuštění, kdy ho americké tajné síly vyhlásili za malé riziko, se stal Bagdádí mnohem více extrémističtější. Ve vězení se naučil používat svoji politiku, rozděl a panuj, kterou dále vládl.

Bagdádí věřil, že je důležitější bojovat proti šíitům než proti USA a bezvěrcům. Svůj boj směřoval více do bratrovražedné války už před nástupem k ISIS. Toto se později stalo charakteristické pro jeho vůdcovství. Po odchodu Amerických jednotek z Iráku v roce 2011, ISIS znovu ožil a začal pracovat pod velením Bagdádího na chalífátu, který se povedlo uskutečnit v roce 2014.¹¹⁸

Vězení jen umocnilo jeho nenávisť. Dokonce mu ukázalo velice vhodný způsob vlády, ale podle lidí, co ho znali před tím, Bagdádí nebyl někdo, z koho by vůdcovství čišelo. Byl silně pobožný, a dokonce i rozpustil svatbu pro to, že muži i ženy tančili ve stejné místnosti.

Jak ideologové ISIS, tak zatčení členové na Bagdádího vzpomínali pouze jako na tuctového radikála. Podle Gergese neměl bin Ládínovo charisma, Zawárihiho vzdělání, nebo Zarqáwiho

---

¹¹⁶ MCCANTS, William Faizi. Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: CPress, 2016. ISBN 9788026412335.

¹¹⁷ WEISS, Michael a Hassan HASSAN. Islámský stát: uvnitř armády teroru. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3, str. 133

¹¹⁸ Tamtéž

dravost, ale měl důvěru, kterou si vybudoval především u svého předchůdce Abú Umar al-Bagdádího. Není zcela jisté, co přesně vedlo k Bagdádímu zvolení novým vůdcem. Ačkoli se ze zcela neznámého a tichého muže dokázal vyšplhat na vrchol ISIS.¹¹⁹

V době, kdy se Bagdádí dostal do čela ISIS, vypadala celá situace zle. Nebyl již přísun zahraničních bojovníků, uvnitř ISIS se bouřily jednotlivé kmeny a k tomu ještě útoky americko-iráckých sil. Bagdádího dosazení podle Gergese neslibovalo „žádnou novou cestu z potíží.“¹²⁰

3.4.3.4 Osobnost Bagdádího

Jak popisují víceméně všichni autoři, nikdo přesně nezná Bagdádího osobnost. Většina z těch, co ho znala do roku 2006, o něm tvrdí, že to byl nevýrazný, zamlklý hoch/muž, který se mnoho nevyjadřoval a vedl si svoje. Objevují se ale i názory, např. jeho spolupovězňů, kteří oproti všem ostatním tvrdí, že Bagdádí měl velké charisma.

Z osobních svědectví víme o tom, že je to psychopat. V jeho jednání můžeme vidět náboženského maniaka. Několik z jeho známých se nechalo slyšet, že se jednalo o charismatického hrdinu, který jednal v klidu a vždy s úsměvem na tváři.

„Býval klidný, vyrovnaný, na tváři mu obvykle hrál spokojený úsměv...“¹²¹ tvrdí o něm jeden z jeho spolupovězňů, který později dochází závěru, že napodoboval bin Ládina. K tomuto závěru podle Gergese došel i al-Hašími ve své knize: „*napodobuje bin Ládinův projev, doslova ho cituje, přisvojil si jeho vyjadřování způsobem, vyber a vlož.*“¹²²

Bagdádí dokázal přimět věřit bezpečnostní složky USA i celé své okolí, že není nikdo nebezpečný, tak s ním také jednali. Mohlo se jednat o dokonalý podvod? Bagdádího postava je jen nejasná a jediná věc, co zůstává neměnným faktem je, že je mnohem krvežíznivější než jeho předchůdci.

Jak se dozvídáme ze svědectví, jeho osobnost byla vždy černobílá, nikdy nebyly žádné přechody. Na druhou stranu je možné, že Bagdádího každý líčil po svém, záleželo, zda byl jeho

---

¹¹⁹ GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KŘÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3.

¹²⁰ Tamtéž

¹²¹ Tamtéž

¹²² Tamtéž

přivržencem nebo odpůrcem. S vysokou pravděpodobností se mu právě jeho odpůrci snažili udělat, co nehorší jméno.¹²³

Ať už ale o jeho osobnosti tvrdili cokoli, faktem zůstává, že ve chvíli, kdy přišel do čela ISIS, zcela změnil strukturu velení. To nabralo mnohem více profesionální podobu. Bagdádí tak překonal oba své učitele, když dokázal oživit organizaci na pokraji zhroucení do podoby ISIS, jako armády a teroristické organizace. Byl to Bagdádí, kdo dal ISIS její podobu.¹²⁴

3.4.3.5 Chalífa

Při vyhlášení chalífátu se z ISIS v očích jejích bojovníků stal skutečný stát v jejímž čele stanul Bagdádí jako vládce, tedy chalífa. Pravomoc a autoritu mu propůjčovala i ukončená teologická studia, zaměřená právě na právo šaría a Korán. Podle propagandistů ISIS to byla právě jeho krutost, která dokazovala jeho svrchovanou vládu. Bagdádí se obraz chalífy, učence, mudžiháda, šajcha snažil naplňovat nošením starodávných rouch, jaká nosívali i jeho předchůdci chalífové a sám sebe tak stavěl do jedné řady s nimi.

Jakožto chalífa byl Bagdádí stále více a více krvelačným. Propagátoři ISIS jeho touhu džihádu stavěli dopředu jako boj muslimů s nemuslimy. Díky Bagdádího pohledu se v ISIS začaly objevovat oslavné pamflety a začaly se převracet náboženské výroky. Když už Bagdádí vystoupil na veřejnosti opakoval, že ISIS nesmí přestat bojovat a vykládal džihád jako věčnou válečnou instituci.

Jeho činy pak inspirovaly mnoho radikálů, kteří již nechtěli být v „umírněné“ al-Kájdě a přešli do ISIS. Bagdádí několikrát zdůrazňoval, že jejich boj nepřestane, dokud nedosáhnou Říma.¹²⁵

3.4.3.6 Smrt

27. října 2019 vyšlo oficiální prohlášení Donalda Trumpa, prezidenta USA, o tom, že Bagdádí, vůdce ISIS, je mrtev. Zabil se v obklíčení. Naneštěstí jeho smrt neznamená konec ISIS, který stále bojuje i když přišel o část území.¹²⁶

---

¹²³ Tamtéž

¹²⁴ Tamtéž

¹²⁵ GERGES, Fawaz A. Islámský stát: cesta k moci. Přeložil Eva KŘÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3

¹²⁶ ISIS leader Abu Bakr al-Baghdadi killed in U.S. raid in Syria, Trump confirms. NBCnews [online]. online: NBC UNIVERSAL, 2019, 27.10.2019 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.nbcnews.com/news/world/abu-bakr-al-baghdadi-leader-isis-targeted-u-s-raid-n1072506>

Bagdádího smrt byla podle většiny analytiků hluboká rána pro celou skupinu, už jen kvůli tomu, že Bagdádí volil smrt vlastní rukou před zajetím. Špatnou situaci, která znamenala o dva roky dříve ztrátu části území, zapříčinila právě občanská válka v Sýrii, která proti ISIS postavila další a další nepřátele.

Z dostupných zdrojů a projevů prezidenta USA, víme, že se Bagdádí sám odpálil a jeho identitu potvrdily i testy DNA.¹²⁷

4. Konec ISIS

V předchozích částech práce byl vysvětlený vznik Islámského státu, od prvních pokusů a prisuzovaných útoků, skrze uspořádání a představení jednotlivých významnějších osobností. Tento vývoj ISIS umožnila celá řada výše uvedených faktorů. Ať už to byla historická křivda, nebo silná víra v Islám, donutila teroristy nejen bojovat, ale také vytvořit vlastní představu světa, která obsahovala i ovládnutí území, které by dosahovalo až k území Šumavy.

K datu 25.6. roku 2020 je ISIS oficiálně rozprášená. Bez vůdce se skupina rozpadla a není znám žádný další nástupce. Podle Tomáše Petříčka, českého ministra zahraničních věcí nastoupivšího do funkce v roce 2018, je ISIS bez vůdce rozprášen a západní mocnosti mohou slavit vítězství.

*„Po několika letech se podařilo koalici států, které bojovaly s Islámským státem v Sýrii a Iráku, zvítězit. Kurdové v tom taky sehráli velmi významnou roli.“*¹²⁸ Uvedl ministr v rozhovoru s Českou televizí. Jeho informace následně ověřil server Demagog, který se na ověřování politických výroků specializuje. Musíme si uvědomit, že ISIS byl poražen pouze ve smyslu dobytí jednotlivých území, nikoli zničení organizace jako takové.¹²⁹

Toto tvrzení podporují také někteří odborníci, kteří dle serveru Aktuálně.cz varují před ještě brutálnějším hnutím, než jaké jsme doposud zažili. Izraelský analytik Avi Issacharoff se domnívá, že *„je více než pravděpodobné, že se zrodí jiná podobná organizace s neméně charismatickým lídrem, jako byl Bagdádí, která může být ještě brutálnější než IS, lze-li si vůbec něco horšího ještě představit... Po rozpadu jeho územního impéria je Islámský stát už spíše jen*

---

¹²⁷ ISIS leader Abu Bakr al-Baghdadi killed in U.S. raid in Syria, Trump confirms. *NBCnews* [online]. online: NBC UNIVERSAL, 2019, 27.10.2019 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z:

<https://www.nbcnews.com/news/world/abu-bakr-al-baghdadi-leader-isis-targeted-u-s-raid-n1072506>

¹²⁸ Týden v politice [rozhovor]. Česká televize – Praha, 13.10. 2019 [cit. 2020-07-03]. Dostupné z:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/11030667317-tyden-v-politice/219411058160030/video/726204>

¹²⁹ Výrok: 18633 [online]. Praha: Demagog.cz, 2019 [cit. 2020-07-03]. Dostupné z:

<https://demagog.cz/vyrok/18633>

*idea než realita, ale jako takový bude pokračovat, ve změněné formě, a bude Západ ohrožovat i v příštích letech.*¹³⁰

Zároveň analytik Joseph Krauss vidí velkou hrozbu v podobě tisíců bojovníků ISIS ve věznicích, včetně těch na východě Sýrie, které střeží či donedávna střežili kurdští bojovníci. Můžeme zde totiž vidět přímý odkaz nejen na Bagdádího, ale také na Zarqáwího, který také získával první stoupence právě ve vězení. „*Je možné, že budoucí šéf IS má teď na sobě vězeňskou kombinézu a v klidu rekrutuje nové bojovníky za betonovými zdmi s ostnatým drátem a promýšlí strategii, jako to kdysi dělal Bagdádí.*“¹³¹ Zároveň nezapomněl zmínit, že ISIS získával příznivce převážně mezi sunnity nespokojenými s vládou.

Za zmínku také stojí, že i po svém oficiálním zničení ISIS stále na jistých úrovních funguje jako stát. Jedním z příkladů tohoto jednání je i varování, které ISIS vydalo před koronavirem 15.3. 2020.¹³²

Z těchto důvodů si nemůžeme být jisti, zda je Islámský stát skutečně zničen nebo zda ještě někde přežívá, byť bez vůdce.

---

¹³⁰ Analytici: Smrt Bagdádího je pro IS symbolická rána. Může vzniknout brutálnější hnutí. Aktuálně.cz [online]. Praha: Atlas.cz, Economia, 2019, 28.10.2019 [cit. 2020-07-03]. Dostupné z :<https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/analytici-smrt-bagdadiho-je-pro-is-symbolicka-rana-muze-vzni/r~a5397b48f96411e9b1410cc47ab5f122/>

¹³¹ Analytici: Smrt Bagdádího je pro IS symbolická rána. Může vzniknout brutálnější hnutí. Aktuálně.cz [online]. Praha: Atlas.cz, Economia, 2019, 28.10.2019 [cit. 2020-07-03]. Dostupné z:<https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/analytici-smrt-bagdadiho-je-pro-is-symbolicka-rana-muze-vzni/r~a5397b48f96411e9b1410cc47ab5f122/>

¹³² ISIS vydal kvůli koronaviru cestovní doporučení. Teroristé se mají vyhýbat Evropě. ECHO24.CZ [online]. Praha: ECHO MEDIA, A.S, 2020, 15.3.2020 [cit. 2020-07-03]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SXNFc/isis-vydal-kvuli-koronaviru-cestovni-doporuceni-teroriste-se-maji-vyhybat-evrope>

Závěr

Islámský stát, zkratkou ISIS, IS, arabsky ¹³³الدولة الإسلامية (ad-Dawla al-ʿIslámíja,) zkráceně Daiš, či Daeš byla jedna z nejnebezpečnějších teroristických organizací 21. století. Jednalo se o ozbrojenou skupinu vzniklou na přelomu 20. a 21. století, která se do širšího vědomí veřejnosti dostala nejprve jako odnož al-Kájdy. Skupina zastávala extrémně fundamentalistickou verzi sunitského islámu a jejím cílem bylo, či stále je obnovit chalífát na území, které bývalo pod muslimskou nadvládou.

ISIS, který byl nestátním ozbrojeným aktérem se stále více snažil chovat jako stát. Dokonce začínal provozovat státní administrativu, i když podle přísných náboženských pravidel. Snažil se zapojovat do světové ekonomiky, převážně jen v rámci černého trhu a nelegálních aktivit a dokonce vydával různá opatření a prohlášení i po svém oficiálním zániku. Díky tomu se stával o to více nebezpečným a jako neuznaná teroristická organizace představoval svého času přímou globální hrozbu.

V této práci je rozebírán jeho vznik od prvních přisuzovaných činů, až po chalífát a následný zánik. Skrze práci se mohou některá témata nejednou opakovat, avšak vše je podáváno z různých úhlů. Vznik Islámského státu zde reprezentuje nejprve vysvětlení okolností, poté důvodů extremismu, pokračuje samotnou myšlenkou a vysvětlením motivace jejích bojovníků. Autorka nejednou narazila na pro laika neznámý termín, jehož pochopení je klíčové k pochopení výše uvedených faktů, z toho důvodu se objevují i podkapitoly vysvětlující právě tyto termíny.

Po uvedení kompletní situace v zemích, popsání termínů a základnímu nastínění ISIS jakožto organizace se objevují protesty proti ISIS, boje, které byly vedené jak vládami, tak lidmi, kteří žili na území ISIS a také hackery, kteří sami nejednou porušili zákony. Tato část v práci slouží k ukázce, že zdaleka ne všichni sympatizují s ISIS. Nejednou je totiž v práci ukázáno, že ISIS jakožto teroristická organizace má své zastánce nejen v Sýrii a Iráku, ale po celém světě.

V další části je pak ISIS představován více jako organizace, je zde rozebírána jeho ekonomika, bezpečnostní složky, obyvatelé a také osobnosti, které zapříčinily dnešní podobu

---

¹³³ Islámský stát. Novinky.cz [online]. Praha: Borgis, 2016 [cit. 2019-11-17]. Dostupné z: <https://special.novinky.cz/islamsky-stat/historie.html>

Islámského státu. V poslední části autorka rozepisuje konečnou podobu ISIS k datu 3.7.2020 a nastiňuje skrze názory analytiků další možné kroky.

Základní podoba práce byla utvořena na základě četby jednotlivých autorů a následně doplněna informacemi volně dostupnými na internetu v České republice.

Každý z autorů má svůj styl, zatímco McCants se snaží poukázat na problematiku, fakta skládá do uceleného popisu událostí, jak šly za sebou, dále je prokládá různými rozhovory, či dokonce přímou řečí. McCants se pak silně zaměřuje na Zarqáwího a bere ohledy na tehdejší politickou situaci, kterou popisuje co nejvíce stručně a fakticky.

Weiss a Hassan se pak více zaměřují na popis faktů a skutečného středu ISIS. Poskytují podrobný popis na základě výpovědí jednotlivých členů nejen ISIS, ale také na základě výpovědí členů CIA, či Pentagonu. Autoři kladou největší důraz na faktické poznámky a nepředkládají ISIS jako příběh. Snaží se ukázat důvody, setkání a známá fakta, které sem tam prokládají vlastními domněnkami. Zaměřují se na ISIS jako na celek a teroristickou organizaci.

Warrick naproti tomu popisuje celý vzestup jako příběh, který prokládá různými mimo textovými odkazy. Snaží se čtenáře udržet více v napětí jako v románu, namísto čistého popisu faktů. Tento náhled dovoluje nahlédnout za oponu ISIS a vidět i důvody, slyšet výpovědi svědků, kteří o jednotlivých členech a uspořádání hovoří z vlastní zkušenosti a také velice dobře poukazuje na vnitřní motivaci bojovníků Islámského státu, či al-Kájdy.

Gerges se pak snaží popisovat celý vzestup skrze čísla a data, které doplňuje parafrázovanými výpověďmi. Tento styl je podobný Weissovu s Hassanovým, avšak naproti nim se Gerges zaměřuje více přímo na ISIS a neprokládá tyto informace žádnými zahraničními informacemi, např. od tajných služeb.

Práce byla zakončena s dostupnými zdroji 3.7.2020 a k tomuto datu jsou všechny informace v ní zcela aktuální.

Cílem práce bylo více přiblížit problematiku Islámského státu, vysvětlit postoje jeho členů, jednání jeho vůdců a celkově více přiblížit vznik a uspořádání ISIS.

Literatura a zdroje

Analytici: Smrt Bagdádího je pro IS symbolická rána. Může vzniknout brutálnější hnutí. Aktuálně.cz [online]. Praha: Atlas.cz, Economia, 2019, 28.10.2019 [cit. 2020-07-03]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/analytici-smrt-bagdadiho-je-pro-is-symbolicka-rana-muze-vzni/r~a5397b48f96411e9b1410cc47ab5f122/>

ČT24, *Tresty podle práva šaría: ukamenování, bičování nebo useknutí ruky* [online]. 22. 4. 2009 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1411046-tresty-podle-prava-saria-ukamenovani-bicovani-nebo-useknuti-ruky>

Demagog Vyrok: 18633 [online]. Praha: Demagog.cz, 2019 [cit. 2020-07-03]. Dostupné z: <https://demagog.cz/vyrok/18633>

Encyklopedie válčení. Přeložil Leonid KŘÍŽEK, přeložil František NOVOTNÝ. Praha: Knižní klub, 2016. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-5122-6.

GERGES, Fawaz A. *Islámský stát: cesta k moci*. Přeložil Eva KŘÍSTKOVÁ, přeložil Aleš VALENTA, přeložil Jiří ZBOŘIL. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3.

GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. 7. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. Právnícké učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-652-1.

HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 3. vyd. Přeložil Zdeněk MASOPUST. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-115-1.

ISIS leader Abu Bakr al-Baghdadi killed in U.S. raid in Syria, Trump confirms. *NBCnews* [online]. online: NBC UNIVERSAL, 2019, 27.10.2019 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.nbcnews.com/news/world/abu-bakr-al-baghdadi-leader-isis-targeted-u-s-raid-n1072506>

ISIS vydal kvůli koronaviru cestovní doporučení. Teroristé se mají vyhýbat Evropě. ECHO24.CZ [online]. Praha: ECHO MEDIA, A.S, 2020, 15.3.2020 [cit. 2020-07-03]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SXNfc/isis-vydal-kvuli-koronaviru-cestovni-doporuceni-teroriste-se-maji-vyhybat-evrope>

Islám objektivně: Co je to ŠÁRIJA. *Islám objektivně* [online]. Praha: webnode [cit. 2020-06-18]. Dostupné z: <https://islam-objektivne.webnode.cz/dokumenty/co-je-to-sarija/>

Islámský stát. *Novinky.cz* [online]. Praha: Borgis, 2016 [cit. 2019-11-17]. Dostupné z: <https://special.novinky.cz/islamsky-stat/historie.html>

JANEČEK, Martin. *Islámská rozpínavost: včera, dnes a zítra*. Praha: Epocha, 2011. ISBN 978-80-7425-117-7.

JÉGL, Pavel. Jak bojovníci za islám k bohatství přišli. Finmag [online]. 2014 [cit. 2020-04-17]. Dostupné z: <http://finmag.penize.cz/ekonomika/290310-jak-bojovnici-za-islam-k-bohatstvi-prisli>

KAVÁLEK, Tomáš (2015): *Running the Islamic State* [online prezentace]. Brno: Fakulta sociálních studií, MU, [cit. 2020-04-17]. Dostupný z: http://is.muni.cz/auth/el/1423/podzim2015/BSS150/um/running_ISIS_bss_150.pdf

Kde bere Islámský stát peníze? Aktuálně.cz [online]. Praha: Atlas.cz, Economia, 2015, 23.6.2015 [cit. 2020-04-17]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/kde-bere-islamsky-stat-penize-a-za-co-jeutraci/r~2aa911e2a32111e5bfa90025900fea04/?redirected=1508258671>

KOLIK MÁ VLASTNĚ ZARQÁWÍ POBOČNÍKŮ? *Matrix 2001/GAIA* [online]. Ostrava: Matrix Consulting s.r.o., Gaia, 2005, 22.10.2005 [cit. 2020-04-18]. Dostupné z: <https://www.matrix-2001.cz/clanek/kolik-ma-vlastne-zarqawi-pobocniku-782>

KRAUS, Josef, Islámský stát: aktéři konfliktu, jejich participace, motivy a cíle, *Vojenské rozhledy*, 2015, roč. 24 (56), č. 2, s. 20–36, ISSN 1210-3292 (tištěná verze), ISSN 2336-2995 (on-line), dostupné z www.vojenskerozhledy.cz.

LHOŤAN, Lukáš. Věčný konflikt sunnitů a šíitů: Jak se zrodil a v čem se liší dvě hlavní větve islámu. *Reflex* [online]. 2018, 20. července 2018, **2018** [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/historie/88691/vecny-konflikt-sunnitu-a-siitu-jak-se-zrodil-a-v-cem-se-lisi-dve-hlavni-vetve-islam.html>

LHOŤAN, Lukáš. Největší džihád je spravedlivé slovo nespravedlivému vládcovi. Co je džihád a proč ho islám nechápe jen jako násilí. *Reflex.cz* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2018, 18.srpna [cit. 2020-06-17]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/dzihad-islam>

MAJ HOUL (2015a), jeden ze zakladatelů RedCultu, rozhovor přes Facebook 14. 11. 2015.

MAJ HOUL. Anonymous- #OpISIS Continues... Round 6. In: YouTube [online]. Zveřejněno 20. 03. 2015 [vid. 2019-12-05]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=yX9d4CuldFQ&list=PLIEipxwUWDXO0Shwls37qLoEa3ikasvjx&index=9>

MAJ HOUL (2015): Anonymous- #OpISIS Continues... Round 2. In: YouTube [online video]. 6. 2. 2015, [cit. 5. 12. 2019]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=BPE_sRhZp6M

MAJ HOUL (2015): Anonymous- #OpISIS Continues...Round 3. In: YouTube [online video]. 11. 2. 2015, [cit. 5. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=1poslTJnejY>

MAJ HOUL (2015): Anonymous- #OpISIS Continues... Round 4. In: YouTube [online video]. 22. 2. 2015, [cit. 5. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=uReXDeWfdYc&list=PLIEipxwUWDXO0Shwls37qLoEa3ikasvjx&index=4>

MAJ HOUL (2015): Anonymous- #OpISIS Continues... Round 5. In: YouTube [online video]. 6. 3. 2015, [cit. 5. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=32PHOzKISvc&list=PLIEipxwUWDXO0Shwls37qLoEa3ikasvjx&index=5>

MAJ HOUL (2015): Anonymous- #OpISIS Continues... Facebook took down. In: YouTube [online video]. 13. 8. 2015, [cit. 5. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=b9sU9ODduYw&list=PLIEipxwUWDXO0Shwls37qLoEa3ikasvjx&index=10>

MARKS, Paul (2014): Upfront: ISIS app blocked. *New Scientist*, Vol (CCXXII), No (2975), June, p. 7. Guide: Armed groups in Iraq". BBC. August 15, 2006. Retrieved 2007-07-13

MASI, Alessandria. US-Backed Moderate Group In Syria Signs Truce With ISIS: Reports. *International Business Times* [online]. USA: IBTimes LLC, IBT Media, 2014, 9.12.2014 [cit. 2020-06-05]. Dostupné z: <https://www.ibtimes.com/us-backed-moderate-group-syria-signs-truce-isis-reports-1687662>

MCCANTS, William Faizi. *Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa*. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: CPress, 2016. ISBN 9788026412335.

NOVÁK, Martin. Saddámova odvěta ze záhrobí.: Bez jeho důstojníků by Islámský stát nebyl tam, kde je. *Aktuálně.cz* [online]. Praha: Atlas.cz, Economia, 2015, 4.12.2015 [cit. 2020-06-05]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/saddamova-pomsta-ze-zahrobi-bez-jeho-dustojniku-by-islamsky/r~139ec3b2990211e58c6b0025900fea04/>

OLSONOVÁ, Parmy (2012): Jsme Anonymous: uvnitř hackerského světa Anonymous, LulzSec a globální internetové vzpoury. Praha: Práh.

PAVELOVÁ, Alexandra. Útoky skupiny Anonymous proti ISIS. *Security Outlines* [online]. 2016, 24.4.2016, **2016** [cit. 2019-12-05]. ISSN 2533-4018. Dostupné z: http://www.securityoutlines.cz/utoky-skupiny-anonymous-proti-isis/?unapproved=8129&moderation-hash=5724ced17fd62d437dace0d5e595db3d#_ednref10

PŘÍBĚHY Z IRÁKU: JAK VYPADÁ VZDĚLÁVÁNÍ PO ODCHODU IS? [online]. Praha: Člověk v tísni, 2018 [cit. 2020-06-08]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/pribehy-z-iraku-jak-vypada-vzdelavani-po-odchodu-is-5028gp>

RADĚJ, Tomáš. Irácké povstání v letech 2003-2009: strategie, taktika a ideologie islámských radikálních a nacionalistických uskupení. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2010. ISBN 9788086506913.

rma. Arabské jaro před sedmi lety otřáslo Blízkým východem, z jeho nadějí nezůstalo téměř nic. *Český rozhlas* [online]. Praha: Reuters, 2018, 3. Srpna [cit. 2020-06-01]. Dostupné z:

<https://plus.rozhlas.cz/arabske-jaro-pred-sedmi-lety-otraslo-blizkym-vychodem-z-jeho-nadeji-nezustalo-7581167>

SUSMAN, Tina. Al-Qaida's man in Iraq unveiled as fictional character: U.S. military says an Iraqi actor had portrayed the nonexistent leader. *Chron World* [online]. Los Angeles: The Houston Chronicle, 2007, 19.6 [cit. 2020-06-18]. Dostupné z: https://web.archive.org/web/20100425034923/http://www.chron.com/disp/story.mpl/front/498_0195.html

Syrian civil war. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2014, 24.5.2020 [cit. 2020-06-05]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Syrian_civil_war

Sýrie: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR. Businessinfo.cz [online]. Damašek: Czechtrade, Czech republic country for the future, MPO, 2020, 15.5.2020 [cit. 2020-06-06]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/syrie-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr/>

Sýrie: Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled. Businessinfo.cz [online]. Damašek: Czechtrade, Czech republic country for the future, MPO, 2020, 15.5.2020 [cit. 2020-06-06]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/syrie-zakladni-charakteristika-teritoria-ekonomicky-prehled/#section-2>

TAUER, Felix. Svět islámu: dějiny a kultura : nástin politického, sociálního, hospodářského a kulturního vývoje zemí, do nichž proniklo učení arabského proroka, od jeho vystoupení do konce první světové války. Vyd 2. Praha: Vyšehrad, 2006. ISBN 80-7021-828-2.

TICHÝ, Lukáš. Legitimizace Islámského státu v Iráku a Sýrii a jeho budoucí vývoj. Natoaktual.cz [online]. 2017 [cit. 2020-04-17]. Dostupné z: http://www.natoaktual.cz/legitimizace-islamskeho-statu-v-iraku-a-syrii-a-jehobudouci-vyvoj-1dd-na_analyzy.aspx?c=A170403_100144_na_analyzy_m02

Týden v politice [rozhovor]. Česká televize – Praha, 13.10. 2019 [cit. 2020-07-03]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11030667317-tyden-v-politice/219411058160030/video/726204>

U.S. Portrayal Helps Flesh Out Zarqawi's Heir [online]. New York: The New York Times Company, 2006 [cit. 2020-06-17]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2006/06/16/world/middleeast/16iraq.html>

VÍTKOVÁ, Kateřina. Asad spolupracuje s Islámským státem. Dohodl s ním i osvobození Palmýry, tvrdí televize. Aktuálně.cz [online]. Praha: Atlas.cz, Economia, 2016, 3.5.2016 [cit.

2020-06-05]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/asad-spolupracuje-s-islamskym-statem-tvrdi-televize-podle-de/r~365527c4112611e6888a0025900fea04/>

WARRICK, Joby. *Vzestup Islámského státu: pod černou vlajkou teroru*. Přeložil Martin DOLEČEK. V Brně: Jota, 2016. ISBN 978-80-7462-968-6

WEISS, Michael a Hassan HASSAN. *Islámský stát: uvnitř armády teroru*. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0883-3.

WEIGL, Jiří, LOUŽEK, Marek, ed. *Arabské jaro rok poté: naděje, nebo zklamání? : sborník textů*. Praha: CEP - Centrum pro ekonomiku a politiku, 2012. Ekonomika, právo, politika. ISBN 978-80-87460-11-5.

ZÝKOVÁ, Iva-Hedvika. Ropa musí proudit.: V Sýrii se těží dál, díky dohodě režimu, Islámského státu a Ruska. Reflex.cz [online]. Praha, 2016, 4.3.2016 [cit. 2020-06-05]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/69809/ropa-musi-proudit-v-syrii-se-tezi-dal-diky-dohode-rezimu-islamskeho-statu-a-ruska.html>

Přílohy

Džihád – snaha o důležitou a významnou věc. Klasičtí muslimští teologové a právníci vytvořili čtyři základní skupiny džihádu:

Džihád srdcem – snaha být lepším muslimem a odolat tomu, co islám zakazuje.

Džihád jazykem – propagovat islám, šířit ho, veřejně kritizovat neislámské chování jiných muslimů.

Džihád mečem – použití násilí nejen na šíření islámu, případně jeho obranu, ale i podpora muslimů, kteří jsou ve válce s nemuslimy.

Džihád rukou – hlavně konání charity, ochrana životního prostředí a podobně. V této práci pokud mluvíme o džihádu, mluvíme o džihádu mečem.¹³⁴

Překlad: "Jsme muslimové, jsme křesťané, jsme židi. Jsme hackeři, crackeři, aktivisti, sběratelé informací, agenti, špehové, nebo prostě normální lidé. Jsme studenti, administrátoři, pracující, úředníci, nezaměstnaní, bohatí, chudí. Jsme různého věku i různé sexuální orientace. Nosíme saka i hadry. (...) Stojíme jednotní, ničím nedělení. (...) ISIS, my tě budeme lovit, shodíme tvoje stránky, účty, e-maily a zveřejníme to, co najdeme. Od teď už nenajdeš na webu bezpečné místo. Jsi virus a my jsme lék."

Salafista – věřící v islám vyžadující návrat ke kořenům islámu.

---

¹³⁴ LHOŤAN, Lukáš. Největší džihád je spravedlivé slovo nespravedlivému vládci. Co je džihád a proč ho islám nechápe jen jako násilí. *Reflex.cz* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2018, 18.srpna [cit. 2020-06-17]. Dostupn é z: <https://www.reflex.cz/dzihad-islam>